

Bódogh Zsuzsanna

A média szabályozása Máltán

Budapest, 2010. augusztus, 54. szám

ISSN 1788-134X
ISBN 978-615-5020-02-5

Kiadja az Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet
Budapest, 1021 Hűvösvölgyi út 95.
Felelős kiadó: Nahimi Péter igazgató
Borítóterv: Czákó Zsolt
Nyomdai munkák:
Műegyetemi Kiadó
Felelős vezető: Wintermantel Zsolt
www.kiado.bme.hu

Tartalomjegyzék

I. A máltai médiaszabályozás alkotmányos alapjai, jogszabályi környezete	5
1. A máltai alkotmány véleményszabadságra vonatkozó rendelkezései.....	5
2. A máltai alkotmánybíróság legjelentősebb, médiát érintő határozata	6
3. A médiaszabályozást érintő fontosabb jogszabályok	7
4. A műsorszolgáltatás, műsorszolgáltató, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás fogalmának jogszabályi meghatározása	9
5. A műsorszolgáltatások típusai Máltán	10
II. Médiafelügyeleti rendszer	13
1. A média felügyeletében részt vevő hatóságok	13
2. A máltai Médiahatóság jogállása	15
3. A Médiahatóság tagjainak megválasztása, szakmai követelmények és fontosabb összeférhetetlenségi szabályok; a Médiahatóság működése nyilvánosságának garanciái	15
4. A Médiahatóság médiát érintő feladatai és hatáskörei	17
III. A műsortartalom szabályozása	24
1. Az egyéni érdekek védelmére, a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezések	24
2. A gyűlöletbeszédre, a kisebbségek védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezések	27
3. A gyermekvédelem szabályozásának sajátosságai.....	28
4. A műsorkvótákra vonatkozó rendelkezések	30
5. A közszolgálati kötelezettségek szabályozása.....	31
IV. A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépése	32
1. Az engedélyezési eljárások típusai	32
2. Az engedély kiadásához kapcsolódó alkalmassági feltételek	35
3. Az engedélyezési eljárások főbb szabályai	36
4. Az engedély jogi formája, tartalma, időtartama, megújíthatósága	38
V. Külső és belső pluralizmus a kereskedelmi műsorszolgáltatásban	40
1. A kiegyensúlyozott, pártatlan tájékoztatásra irányuló követelmények	40
2. Hozzáférési kötelezettségek a médiában.....	41
3. A médiakoncentráció korlátozása	43
VI. A kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozása	46
1. A műsorszolgáltatókra kirótt sajátos közterhek, mértékük, meghatározásuk módja, felhasználásuk.....	46

2. A reklámszabályozás sajátosságai.....	47
3. Szponzoráció, termékelhelyezés szabályozása	48
4. Támogatási és újraelosztó rendszerek	48
VII. Közszolgáltatás.....	49
1. A közszolgálati feladatok listája	49
2. A közszolgálati feladatok részletes meghatározásának módja.....	50
3. A feladatellátás finanszírozásának forrásai, a források hozzárendelésének módja.....	50
4. A közszolgálati intézményrendszer	51
VIII. Műsorterjesztés, új technológiák szabályozása	54
1. A műsorterjesztőket terhelő továbbítási kötelezettségek.....	54
2. A műsorterjesztők és a műsorszolgáltatók közötti kapcsolatok szabályozása	55
3. A multiplex-üzemeltető piacra lépése	55
4. A digitális átállás menetrendje	55
5. Az IPTV, mobiltelevíziózás, online tartalomszolgáltatás szabályozása	59
Források	60
Jogszabályok	60
Egyéb források	62
Egyéb.....	63

I. A máltai médiaszabályozás alkotmányos alapjai, jogszabályi környezete

1. A máltai alkotmány véleménynyilvánításra vonatkozó rendelkezései

Málta 1964-ig a Brit Birodalom része volt, 1964. szeptember 21-étől független állam. Ekkor lépett hatályba a máltai alkotmány,¹ a független állam alaptörvénye, amely többszöri módosítást követően jelenleg is hatályban van.

Az alkotmány IV. fejezete rendelkezik a Személyek alapvető jogairól és szabadságairól. Ezen fejezeten belül található a véleménynyilvánítás szabadságáról (*Freedom of Expression*) szóló 41. szakasz, amelynek szövege az alkotmány hatályba lépése óta változatlan:

41. (1) A véleménynyilvánítás szabadságnak gyakorlásában – saját, illetőleg a felette szülői felügyeletet gyakorló hozzájárulásának hiányában – senki sem korlátozható. A véleménynyilvánítás joga magában foglalja a vélemény beavatkozástól mentes szabad kinyilvánítását, eszmék és információk beavatkozástól mentes szabad átvételét és közlését (akár általános jelleggel a közösség, akár egyes személyek vagy személyek egy csoportja felé), illetőleg a beavatkozástól mentes levélváltást.

(2) Egy jogszabály tartalma vagy annak megfelelően végrehajtott cselekmény nem tekinthető az (1) bek.-ben foglaltakkal ellentétesnek, annak megsértésének, amennyiben a szóban forgó jogszabályi rendelkezés

a) ésszerűen szükséges

i) a közbiztonság, közrend, közérkölc, közegészség fenntartása érdekében;

ii) más személyek jó hírnevének, jogainak és szabadságának védelme, jogi eljárásban érintett személyek magánéletének védelme, a titkos úton szerzett információk nyilvánosságra kerülésének megakadályozása, a bíróságok tekintélyének és függetlenségének fenntartása, a Parlament előjogainak védelme, a telefon- és távíró szolgáltatás, posta, vezeték nélküli műsorszórás, televízió és más kommunikációs eszközök, nyilvános bemutatók és közszórakoztatás szabályozása érdekében;

b) a köztisztviselőkre nézve korlátozásokat tartalmaz, amennyiben a jogszabályi rendelkezés vagy annak alapján végrehajtott cselekmény nem bizonyul a demokratikus társadalomban ésszerűen indokolhatatlannak.

Emellett az Európa Tanács Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményének kihirdetéséről szóló törvény² az egyezmény rendelkezéseit – így annak a véleménynyilvánítás szabadságáról szóló 10. cikkét – a máltai jog részévé teszi. Az egyezmény rendelkezéseire hivatkozással eljárás kezdeményezhető polgári bíróság (*Civil Court*) előtt, amelynek határozata elleni fellebbezéseket – az alkotmány alapjogi tárgyú rendelkezéseit érintő határozatokhoz hasonlóan – az alkotmánybíróság (*Constitutional Court*) bírálja el.

---

¹ Constitution of Malta

² European Convention Act, Cap. 319

2. A máltai alkotmánybíróság legjelentősebb, médiát érintő határozata

Az alkotmánybíróság legismertebb, médiát érintő határozata³ az alkotmány véleményszabadságra vonatkozó, illetőleg a médiatörvény politikai jellegű hirdetésekre vonatkozó rendelkezései összeegyeztethetősége tárgyában született 2006. november 3-án.⁴

A Médiahatóság⁵ az alkotmány 119. cikk (1) bek-e és a médiatörvény⁶ 13. cikk (2) bek.-nek rendelkezése egyaránt a Médiahatóság kötelezettségévé teszi politikai, gazdasági természetű viták, aktuális politikai kérdések tekintetében a megfelelő szintű pártatlanság megőrzésének biztosítását. A médiatörvény ezen általános kötelezettséget finomítva 13. cikke (4) – (5) bek.-ben a Médiahatóság feladatául szabja, hogy időről időre politikai bejátszásokat is tartalmazó politikai műsorterveket (*schemes of political broadcasts*) készítsen, amelyben igazságosan elosztja a rendelkezésre álló felszereléseket, műsoridőt a parlamenti pártok között. Ennek érdekében akármelyik műsorszolgáltatót utasíthatja a programok elkészítéséhez szükséges felvételek, felszerelések biztosítására, a program ingyenesen, meghatározott napon és időben történő sugárzására. Mindezeket a jogköröket azonban a Médiahatóság csak olyan mértékben gyakorolhatja, amely egy demokratikus társadalomban ésszerűen indokolható. A médiatörvénynek a Reklám-, Távvasárlási és Szponzorálási Szabályzatot tartalmazó 3. számú melléklete⁷ 1. cikk f) pontjában foglaltak szerint a sugárzott médiában közzétett hirdetések nem lehetnek politikai természetűek, kivéve, ha azok a Médiahatóság által jóváhagyott politikai műsorterv részét képezik. A médiatörvény 19. cikke értelmében a Médiahatóság feladata a hirdetésekkel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések betartatása, amelynek körében a műsorszolgáltatóra nézve kötelező erejű határozatokat hozhat.

2000. augusztusában az Általános Szakszervezet (General Workers Union, GWU) egy, a társadalmi igazságtalanságokat megvilágító, közvetve a kormány működésére reflektáló felhívást kívánt közzévetetni a Smash TV kereskedelmi televízióban. A Médiahatóság a bejátszást politikai természetűnek minősítette és eltiltotta a televíziót annak sugárzásától. Ezt követően a GWU képviselőjében Tony Zarb és James Persall alkotmányjogi keresetet (*constitutional application*) nyújtott be a Médiahatóság ellen a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő alapvető jog sérelmére hivatkozással, kérve a jogsértés megállapítását és megfelelő jogorvoslat biztosítását. A Médiahatóság ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a tiltás szükséges volt annak biztosítása érdekében, hogy a kérdés valamennyi érintettje nyilvánosságra hozhassa álláspontját. Amennyiben a GWU politikai természetű hirdetést kíván közzévetetni, kérvényeznie kell a Médiahatóságnál, hogy azt az általa szervezett politikai összeállításba foglalja bele.

2005. június 3-án meghozott határozatában az alkotmányos jogkörben eljáró polgári bíróság elsőfokú tanácsa helyt adott a GWU képviselői keresetének. Megállapította, hogy a szóban forgó hirdetés valóban politikai természetű volt, ugyanakkor a Médiahatóság által

³ Tony Zarb u James Persall, Segretarju Ġenerali u President tal-General Workers Union in rapprezentanza taghha vs l-Awtorità tax-Xandir, 754/00/GC

⁴ Források: Kevin Aquilina: *Recent Case Law on Political Advertising*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2007/2/article28.en.html>
Médiahatóság 2005. évi jelentése, 6.2. pont, http://www.ba-malta.org/annual_report-2005, 2006. évi jelentés 7.2. pont, http://www.ba-malta.org/annual_reports

⁵ Broadcasting Authority of Malta, a továbbiakban: Médiahatóság

⁶ Broadcasting Act, Cap. 350., a továbbiakban: médiatörvény

⁷ Third Schedule, Code for Advertisements, Teleshopping and Sponsorships, a továbbiakban: Reklámszabályzat

alkalmazott tiltás, valamint az az előírás, hogy egy politikai hirdetés közzétételéhez a Médiahatósághoz kell fordulni politikai összeállítás elkészítése érdekében – figyelemmel arra is, hogy ezt a Médiahatóság indoklás nélkül megtagadhatja – nem indokolható ésszerűen egy demokratikus társadalomban. A bíróság álláspontja szerint mindenkinek joga van önmaga kifejezésére akkor is, ha véleménye politikai természetű és közlése fizetett hirdetés útján történik, az egyensúly fenntartását megfelelő szabályozás útján kell elérni. A Bíróság idézte az Emberi Jogok Európai Bíróságának a *VGT Verein Gagen Tierfabriken v. Switzerland* ügyben 2001. június 28-án meghozott döntését, amely rögzíti a politikai hirdetés sugárzása megtiltásának feltételeit, amelyek közül jelen ügyben egyik sem állt fenn

A Médiahatóság fellebbezése folytán az ügy az alkotmánybíróság⁸ elé került, amely 2006. november 3-án kelt ítéletében helybenhagyta az alkotmányos jogkörben eljáró polgári bíróság ítéletét. Megállapította, hogy a politikai hirdetések sugárzásának előzetes és teljeskörű, pusztán a Médiahatóság döntésén alapuló tilalma nem egyeztethető össze az arányosság elvével. A pártatlan tájékoztatás megvalósulásához nem szükséges az, hogy a politikai hirdetések közlése a Médiahatóság hozzájárulásához legyen kötve. Rögzítette, hogy a tiltás vonatkozásában nem áll fenn társadalmi nyomás, jelen esetben pedig nem tiltakozott helyreigazítást kérve egyetlen politikai párt, szakszervezet vagy más szervezet sem. A Médiahatóság által alkalmazott tiltás, bár – ahogy az elsőfokú bíróság leszögezte – jogszabályok világos felhatalmazásán alapult, figyelemmel a véleménynyilvánításhoz fűződő alapvető jog érvényesülésének fontosságára, egy demokratikus társadalomban mégsem indokolható ésszerűen. Az alkotmánybíróság ennek alapján a Médiahatóság fellebbezésének nem adott helyt.

Bár az alkotmánybíróság ítélete felvetheti a hatályos jogszabályok megfelelő módosításának szükségességét a további jogviták elkerülése érdekében, erre irányuló kezdeményezés nem ismert.

3. A médiaszabályozást érintő fontosabb jogszabályok

– Alkotmány (Constitution of Malta, 1964. szeptember 21.)

A Máltai Alkotmány – amellett, hogy a fentiek szerint alapvető szinten rögzíti a véleménynyilvánítás szabadságát – rendelkezik a máltai Médiahatóság mint alkotmányos szerv létrehozásáról, rögzíti annak összetételére, tagjai kinevezésére, elmozdítására vonatkozó, s emellett az összeférhetlenségi szabályokat, illetőleg elvi élel kimondja, hogy a Médiahatóság alkotmányos feladatai ellátása során nem áll semmilyen más szerv vagy személy irányítása vagy felügyelete alatt. (118. cikk)

Az alkotmány a Médiahatóság alapvető feladatává teszi a megfelelő szintű pártatlanság biztosítását a politikai, gazdasági kérdések tekintetében, valamint a műsorszórási kapacitás és műsoridő igazságos elosztását a különböző politikai pártokhoz között. (119. cikk)

---

⁸ Az Alkotmánybíróság működéséről ld. <http://judiciarymalta.gov.mt/constitutional-court>

– **Médiatörvény (Broadcasting Act, Cap. 350, 1991. június 1.** ⁹

A médiatörvény célja a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás részletes szabályozása, amelynek keretében:

- meghatározza a Médiahatóság feladatait és hatásköreit;
- szabályozza a műsorszolgáltatási engedélyek kibocsátásának módját, a műsorszolgáltatóval szemben felállított követelményeket és kötelezettségeket, a Médiahatóságnak a kibocsátott engedélyekkel kapcsolatosan fennálló hatásköreit;
- szabályozza a Médiahatóság és a vezeték nélküli távközlésért felelős miniszter (*Minister responsible for Wireless Telegraphy*) közötti kapcsolatokat;
- általános irányelveket határoz meg a reklámozás és szponzoráció, a programtartalmak, teletext szolgáltatás vonatkozásában;
- a műsorszolgáltatók kötelezettségévé teszi a műsorrendjük (*programme schedule*) bemutatását, meghatározza a Médiahatóságnak az ehhez, valamint a programok sugárzásához kapcsolódó hatásköreit.

A médiatörvény rendelkezik emellett a rendelkezéseibe, valamint a kapcsolódó rendeletei rendelkezéseibe ütköző cselekmények büncselekménnyé, illetve közigazgatási szabálysértéssé „*administrative offence*) nyilvánításáról és szabályozza a Médiahatóság bírságolási hatáskörét.

A médiatörvényhez jelenleg 31 rendelet kapcsolódik.¹⁰

– **Sajtótörvény (Press Act, Cap. 248, 1974. augusztus 23.)**¹¹

A sajtótörvény tartalmazza a sajtó – nyomtatott sajtó és sugárzott média – útján elkövetett büncselekményekre vonatkozó anyagi jogi szabályokat, a válaszadás joga („*right of reply*”) gyakorlásának feltételeit és eljárási szabályait, a sajtótermékek szerkesztőire, az újságírói szabadságra vonatkozó rendelkezéseket.

– **Büntető Törvénykönyv (Criminal Code, Cap. 9, 1854. június 10.)**

Bár a sajtó útján elkövetett büncselekmény anyagi jogi szabályait a Sajtótörvény, a Médiahatóság megsértéséhez kapcsolódó büncselekményeket maga a Médiahatóság tartalmazza, a Büntető Törvénykönyv büntetőeljárási rendelkezései ezen büncselekményekre nézve is irányadóak.

– **Polgári Törvénykönyv (Civil Code, Cap. 16, 1870. február 11.)**

⁹ Megj.: Az egyes törvények a máltai jogban folyamatos számozást kapnak, mint a máltai törvénytár egyes fejezetei (pl. Chapter 350 of Maltese Code, Cap. 350.). Az egyes törvényhez tartozó kiegészítő jogszabályok („Subsidiary Legislation”) – amelyek a magyar jog szerint leginkább a rendeletekhez hasonlító jogforrások – kettős számozással bírhatnak. Egyrésztől jelölhetők kibocsátási sorszám/évszám szerint, a kibocsátási aktus („Government Notice, GN”, „Legal Notice, LN”) megjelölésével, másrészt az adott törvényhez tartozó rendeletek között elfoglalt helyük alapján, a törvény sorszáma és sorrendjükre utaló jelöléssel, pl.: Subsidiary legislation 350.01, LN 44/1994, Television Programmes (Classification Certificates) Regulations. Az egyes rendeletek keresésére leginkább az utóbbi számozás alkalmazható hatékonyan. Valamennyi máltai törvény és az azokhoz kapcsolódó rendelet fellelhető az Igazságügyi- és Belügyminisztérium (Ministry of Justice and Home Affairs) weboldalán: <http://www2.justice.gov.mt/lom/home.asp>.

¹⁰ Felsorolásukat ld. Források.

¹¹ A továbbiakban: sajtótörvény.

A jogi személyekre, a szerződések jogára vonatkozó általános rendelkezések a műsorszolgáltatásban részt vevők viszonyaira is megfelelően irányadóak.

– *Versenytörvény (Competition Act, Cap. 379, 1995. február 1.)*

A Versenytörvény hozta létre a versenyügyekben eljáró Tisztességes Verseny Hivatalát (*Office for Fair Competition*) és a Tisztességes Kereskedelem Bizottságot (*Commission for Fair Trading*). Emellett szabályokat tartalmaz a kartellügyletek, a piaci erőfölénnyel való visszaélés tilalmáról, s a kapcsolódó eljárási szabályokról.

– *Fogyasztóvédelmi Törvény (Consumer Affairs Act, Cap. 378, 1996. január 23.)*

Tisztességtelen piaci magatartásokra – így pl. a megtévesztő reklámokra –, a fogyasztói panaszok kezelésére vonatkozó általános rendelkezéseket tartalmazza.

– *Máltai Hírközlési Hatóságról szóló törvény (Malta Communications Authority Act, Cap 418, 2000. augusztus 1.)*

A Hírközlési Hatóság létrehozásáról, feladat- és hatásköeiről tartalmaz rendelkezéseket.

– *Elektronikus hírközlésről szóló Törvény [Electronic Communication (Regulation) Act, Cap 399, 1997. december 31.]*

Az elektronikus hírközlésről szóló törvény és rendeletei a vonatkozó európai uniós joganyaggal harmonizált formában tartalmazznak rendelkezéseket az elektronikus hírközlési hálózatok üzemeltetői, a szolgáltatók jogaira és kötelezettségeire, a Hírközlési Hatóság vonatkozó hatásköreire vonatkozóan.

A rádiós és televíziós műsorszórás vonatkozásában a törvényhez kapcsolódó 24. számú – a kábelrendszerekre vonatkozó¹² –, illetőleg 28. számú – az elektronikus hírközlési hálózatokra és szolgáltatásokra vonatkozó¹³ – rendeletek bírnak jelentőséggel, amelyek a kábeltelevíziós, illetőleg a digitális földfelszíni televíziós szolgáltatások nyújtását szabályozzák.

4. A műsorszolgáltatás, műsorszolgáltató, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás fogalmának jogszabályi meghatározása

A médiatörvény **műsorszolgáltatás (műsorszórás)** fogalmáról adott definíciója¹⁴ a televíziós irányelv által adott meghatározáson alapul, nem foglalja azonban magában a továbbközvetítést (*retransmissions*).

---

¹² Subsidiary legislation 399.24, LN 167/2001, Cable Systems (General) Regulations, 2001. március 4., a továbbiakban: kábeltelevíziós rendelet.

¹³ Subsidiary legislation 399.28, LN 412/2004, Electronic Communications Networks and Services (General) Regulations, 2004. szeptember 14.

¹⁴ Ld. médiatörvény 2. cikk.

A **műsorszolgáltató** fogalmát az elektronikus hírközlésről szóló törvény 27. § (1) bek.-e határozza meg, a 89/552/EGK irányelv 97/36/EK irányelvvel módosított 1. cikk b) pontjában foglaltakkal gyakorlatilag egyezően.

Az **információs társadalommal összefüggő szolgáltatás** fogalmát az E-kereskedelemtől szóló törvény¹⁵ 2. szakasza tartalmazza a 98/34/EK irányelv meghatározásával egyezően.

5. A műsorszolgáltatások típusai Máltán

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a műsorszolgáltatások¹⁶ vonatkozásában kettős felosztás – közszolgálati illetőleg kereskedelmi – érvényesül. A tervezett jogszabályi változások alapján a televíziós műsorszolgáltatások vonatkozásában bevezetésre kerül az ún. közérdekű (*general interest objective*) műsorszolgáltató (közműsorszolgáltató) fogalma, amely alá a közszolgálati műsorszolgáltató és a bizonyos közszolgálati feladatokat is vállaló kereskedelmi csatornák fognak tartozni. Ennek jelentősége elsősorban az lesz, hogy a szabad vételű digitális földfelszíni televíziózás beindításával ezen csatornák fognak helyet kapni az állami üzemeltetésű multiplexen.¹⁷

Közszolgálati média

A médiatörvény 2. sz. mellékletét képező Nemzeti Műsorszolgáltatási Terv¹⁸ 18. pontjában foglaltak szerint a közszolgálati média a Public Broadcasting Services Ltd.-ből¹⁹ és az általa működtetett televíziós és két rádiós csatornából, valamint a kábeltelevíziós rendszeren terjesztett közösségi (*community channel*) és oktatási csatornából (*educational channel*) áll. A melléklet 2. pontjának (2)-(3) bek.-ben foglaltak szerint a közösségi csatornát a Médiahatóság, míg az oktatási csatornát az oktatási minisztérium működteti.

Ehhez képest a jelenleg fennálló állapotok szerint a PBS Ltd. a következő csatornákat működteti:

- egy elsődlegesen analóg földfelszíni sugárzással terjesztett televíziós csatorna (Television Malta, TVM);
- három analóg sugárzással terjesztett országos rádióadó (Radju Malta, Radio Magic, Radju Parlament).

A nemzeti műsorszolgáltatási tervben szereplő oktatási csatorna Education 22 néven működik, az ott említett közösségi csatorna azonban jelenleg nem üzemel.

Az elterjedt felosztás szerint közszolgálatiként szokták besorolni a máltai állami egyetem által működtetett Campus FM helyi rádióadót is.

---

¹⁵ E-Commerce Act, Cap. 426

¹⁶ Máltai televíziós piacról ld.: <http://mavise.obs.coe.int/country?id=22>

¹⁷ Bővebben ld. 8. rész.

¹⁸ Second Schedule, National Broadcasting Plan, a továbbiakban: Nemzeti Műsorszolgáltatási Terv.

¹⁹ Kizárólagos Kormánytulajdonban álló gazdasági társaság, a továbbiakban PBS Ltd.

Kereskedelmi media

A kereskedelmi rádiós és televíziós adók körében a lefedett földrajzi kört tekintve a következők működnek:

- országos terjesztésű televíziók,
- országos terjesztésű rádiók,
- helyi rádiók.

A médiatörvény 10. cikk (4) bek.-e kifejezetten említi az országos és helyi rádiós szolgáltatásokra vonatkozó engedélyeket mint külön kategóriákat. A médiatörvény nem említi kifejezetten, ám nem is zárja ki a helyi – városi, regionális – televíziós műsorszolgáltatásra vonatkozó engedély kiadását, ám ilyen szolgáltatás – vélhetően az ország méretéből eredően – nem működik. A helyi rádióadók azonban igen népszerűek. Jelenleg kb. 27 ilyen csatorna működik állandóan – 2 éves engedély alapján –, lehetőség van emellett arra, hogy időszakosan – pl. egy-egy esemény idejére – maximum 1 hónapra²⁰ szóló működési engedély alapján üzemeljenek. Ilyen időszaki engedélyekből a médiahatóság akár több tucatnyit is kiad egy évben.²¹

A televízió- és rádiócsatornák között terjesztési mód alapján az alábbi felosztás tehető:

- elsődlegesen analóg földfelszíni sugárzással terjesztett televíziós csatornák (jelenleg 4 ilyen működik: TVM, Smash TV, Net TV, One TV);
- kizárólagosan kábeltelevíziós (analóg, illetőleg digitális) rendszeren terjesztett televíziós csatornák, ezen belül:
  - továbbközvetített csatornák (Favourite Channel, ITV)
  - saját (ún. cablecast) csatornák²² (pl. Melita Movies, Melita Sports, Promotion Channel);
  - kizárólagosan digitális földfelszíni sugárzással terjesztett – előfizetési szolgáltatás keretében hozzáférhető – televíziós csatornák, ezen belül:
    - továbbközvetített csatornák (Calypso Music TV)
    - saját csatornák (GO Sports)
    - műholdas televízió (Buzz TV)²³;
  - analóg földfelszíni sugárzással terjesztett rádióadók;
  - digitális földfelszíni sugárzással terjesztett rádióadók.²⁴

²⁰ Ld. Médiahatóság 2008. évi jelentése, 3. pont <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>

²¹ Ld. Dr. Kevin Aquilina: *Television and Content Regulation: The Role of the Broadcasting Authority – a Local Perspective*, <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>, XIX. sz. melléklet, 2008.06.06., a továbbiakban: Aquilina, illetőleg a Médiahatóság éves jelentései, http://www.ba-malta.org/annual_reports

²² Teljes felsorolást ld. http://mavise.obs.coe.int/competent_authority?id=77, továbbá <http://www.melita.com>

²³ Ld. Médiahatóság 2008. évi jelentése, 2. pont <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>

²⁴ Ld. <http://ba-malta.org/prdetails?id=130>

Jelenleg Máltán egy kábeltelevíziós szolgáltató (Melita Cable Plc.) és egy előfizetéses digitális földfelszíni televíziós műsorterjesztő szolgáltatót (GO Plc.) működtetik.

A máltai műsorszolgáltatási rendszer jellegzetessége, hogy a politikai pártok műsorszolgáltatókban történő befolyásszerzése – az általános, mindenkire vonatkozó, médiakoncentrációt szabályozó rendelkezéseken kívül – nem esik korlátozás alá. Ez azon a belátáson alapszik, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató működésére a kormánypárt gyakorlatilag mindig nagyobb befolyással rendelkezik, így amennyiben lehetővé teszik, hogy minden párt szabadon saját csatornákat működtessen, a médiarendszer összességét tekintve hatékonyabban biztosítható a pártatlan tájékoztatás.

A négy szabad vételű televíziós csatorna közül kettőt – a befolyásuk alatt álló gazdasági társaságokon keresztül – a két nagy párt²⁵ működteti, illetőleg mindkettőnek van országos rádióadója is:

Nemzeti Párt (*Nationalis Party*): Net TV és a Radio 101

Munkáspárt (*Labour Party*): One TV és a Super One Radio

---

²⁵ Megj. A volt gyarmattartó Nagy-Britanniához hasonlóan a politikai rendszer erősen kétpólusú, a hatalom a nagy baloldali (Labour Party) és jobboldali (Nationalist Party) tömegpárt között váltakozva oszlik meg. A többi párt szerepe lényegében jelentéktelen.

II. Médiafelügyeleti rendszer

1. A média felügyeletében részt vevő hatóságok

- **Médiahatóság (*Broadcasting Authority*)** (<http://www.ba-malta.org>)

A Médiahatóság 1961. szeptember 29-én került megalakításra. Málta függetlenné válásával, 1964. szeptember 21-től a Máltai Köztársaság Alkotmányában – annak 118-119. cikkében – kaptak helyet a Médiahatóságra vonatkozó alapvető rendelkezések.

A Máltai Alkotmány 118-119. cikkében, illetőleg a médiatörvényben foglaltak alapján a Médiahatóság feladata a rádiós és televíziós műsorszórás engedélyezése, az alkotmány és a médiatörvény keretei között a műsortartalom szabályozása, a műsorszolgáltatási standardok kidolgozása, a vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartatása. Emellett a médiatörvény rendelkezése alapján maga is felléphet műsorszolgáltatóként, illetőleg a rádiós és televíziós műsorszolgáltatáshoz kapcsolódóan képzéseket tart, kutatásokat végez, jelentéseket tesz közzé.

- **Hírközlési Hatóság (*Malta Communications Authority*)** (<http://www.mca.org.mt>)

A Médiahatósággal ellentétben a Hírközlési Hatóság nem alkotmányos szerv, a Hírközlési hatóságról szóló törvény²⁶ hozta létre 2001. január 1-jével. A törvény rendelkezései alapján a Hírközlési Hatóság elsődlegesen szabályozási funkciót lát el az elektronikus hírközlési szektor (távközlés, rádiótávközlés, műsorszórás), az elektronikus kereskedelem és a postai szolgáltatások tekintetében.

Eljárása során az elektronikus hírközlési hálózatok és szolgáltatások, a rádiófrekvencia-spektrummal történő gazdálkodás terén az elektronikus hírközlésről szóló törvény,²⁷ a rádiótávközlés tekintetében a rádiós távközlésről szóló törvény,²⁸ a postai szolgáltatások tekintetében a postai szolgáltatásokról szóló törvény,²⁹ az elektronikus aláírás hitelesítés-szolgáltatói tekintetében az elektronikus kereskedelemről szóló törvény³⁰ rendelkezéseit alkalmazza.

A Hírközlési Hatóság felelős a spektrumkiosztás elkészítéséért – így a műsorszórásra használható frekvenciák kijelöléséért – amelyet az Infrastrukturális, Közlekedési és Hírközlési Minisztériummal (*Ministry for Infrastructure, Transport and Communications*) együttesen kiadott Nemzeti Frekvenciatervben (*National Frequency Plan*) tesz közzé. A frekvenciaterv legújabb, 2009 januárjában kelt 3.2 számú változata megtalálható a Hírközlési Hatóság honlapján.

---

²⁶ Malta Communications Authority Act, Cap. 418

²⁷ Electronic Communications (Regulations) Act, Cap 399

²⁸ Radio Communications Act, Cap 49

²⁹ Postal Services Act, Cap 254

³⁰ Electronic Commerce Act, Cap 426

A Médiahatóság és a Hírközlési Hatóság együttműködése

A rádiós és televíziós szolgáltatások terén a két hatóság közötti munkamegosztás jellemzője, hogy alapvetően a Médiahatóság felelős annak tartalmi kérdései – műsorrendezés –, míg a Hírközlési Hatóság a technikai kérdések – műsorterjesztés – szabályozásáért, ellenőrzéséért, bár a jelenlegi szabályozási környezetben több helyen átfedések mutatkoznak.³¹ Így az analóg földfelszíni terjesztésű országos rádió-, televízió adók vonatkozásában a Médiahatóság az engedélyezés körében vizsgálja a műsorszóráshoz szükséges technikai feltételek meglétét, kiosztja műsorszórásra használható, a vezeték nélküli távközlésért felelős miniszter által kijelölt frekvenciákat.³²

A Hírközlési Hatóság ugyanakkor a kábeltelevíziós és digitális földfelszíni televíziós műsorterjesztő szolgáltató engedélyének kiadásakor abba foglaltan engedélyezi a szolgáltató saját csatornáinak működését is – melyek felett egyébiránt tartalmi kérdésekben a Médiahatóságnak van ellenőrzési, felügyeleti jogköre.

A Médiahatóság és a Hírközlési Hatóság illetékesei rendszeres találkozókat bonyolítanak le a mindkét szerv hatáskörét kölcsönösen érintő kérdések megvitatása érdekében. Ezen találkozók, a két hatóság közötti együttműködés szerepe különösen felértékelődött azt követően, hogy a Médiahatóság technikai tanácsadójaként is működő vezeték nélküli távközlésért felelős minisztériumi osztály (*Department of Wireless Telegraphy, Ministry for Transport and Communications*) 2004 júliusában a Hírközlési Hatóságba integrálódott.

Több példa van arra is, hogy a két hatóság közösen folytat egyeztetéseket az iparági szereplőkkel bizonyos jogszabályi változások,³³ stratégiák³⁴ szakmai előkészítése érdekében.

- **Tisztességes Verseny Hivatala** (*Office for Fair Competition*) (www.consumer.gov.mt) és a **Tisztességes Verseny Bizottsága** (*Commission for Fair Trading*)

A Hivatalt és a Bizottságot egyaránt versenytörvény³⁵ hozta létre.

A Hivatal a Pénzügyi, Gazdasági és Befektetési Minisztérium Verseny- és Fogyasztói Ügyek Osztályán belül működik (*Ministry of Finance, Economy and Investment, Competition and Consumer Division*) kormányzati szervként. Elsődleges funkciója a versenytörvény, illetőleg az EK Szerződés 81. és 82. szakaszának megsértéséhez kapcsolódó esetek, a bejelentett fúziók kivizsgálása.

Súlyos jogsértés, illetőleg az EK Szerződés sérelme esetén a Hivatal nem jogosult döntéshozatalra, az ügyet fel kell terjesznie a Tisztességes Verseny Bizottságához, amely egy független közigazgatási törvényszék. Emellett a Bizottság jogosult felülvizsgálni a Hivatal

³¹ http://www.ba-malta.org/annual_report-2004, 3.4 pont.

³² Ld. médiatörvény IV. rész.

³³ Pl. az elektronikus hírközlő hálózatokon történő műsorterjesztésre vonatkozó jogszabályok körében, ld. Consultation on the making of regulations entitled Broadcast Distribution Services Regulations and on amendments to the Cable Systems (General) Regulations, 2001 – Explanatory Memorandum, www.ba-malta.org/file.aspx?f=882

³⁴ Pl. digitális átállásról, ld. A Policy and Strategy for Digital Broadcasting that meets General Interest Objectives, <http://www.mca.org.mt/newsroom/openarticle.asp?id=691>, 2009.02.

³⁵ Competition Act, Cap. 379

döntéseit, amennyiben valamely panasz elutasításáról, jogsértés megállapításáról, fűző megtiltásáról vagy feltételekhez kötéséről rendelkezik.

- **Fogyasztói Ügyek Igazgatósága** „Consumer Affairs Directorat” (www.consumer.gov.mt) és a **Fogyasztói Panaszok Törvényszéke** (Consumer Claims Tribunal)

Az Igazgatóságot és a Törvényszéket egyaránt a fogyasztóvédelmi törvény³⁶ hozta létre.

Az Igazgatóság a Pénzügyi, Gazdasági és Befektetési Minisztérium Verseny- és Fogyasztói Osztályán belül működik (*Ministry of Finance, the Economy and Investment, Competition and Consumer Division*) kormányzati szervként. Elsődleges feladata az árukkal, szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztói panaszok intézése, a viták megegyezéses rendezésének elősegítése. A megegyezés elmaradása esetén a Fogyasztói Panaszok Törvényszékéhez fordulható a fogyasztó, amely bizonyos követelésérték alatti ügyekben a rendes bíróság alternatívájaként, gyorsabb és olcsóbb eljárás keretében biztosít jogorvoslatot.

2. A máltai Médiahatóság jogállása

A Médiahatóság alkotmányos állami, közigazgatási szerv. Hatóságként jár el a műsorszolgáltatási engedélyek kiosztása, a műsorszolgáltatás felügyelete során jogosult közigazgatási bírság kiszabására is. A médiatörvény 4. szakaszában foglaltak szerint önálló jogi személyiséggel rendelkezik.

Az alkotmány 118. cikk (8) bek.-ben foglaltak szerint a Médiahatóság a 119. cikk (1) bek.-ben foglalt alkotmányos feladatai ellátása – a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás tekintetében a kiegyensúlyozott tájékoztatás biztosítása – során nem áll semmilyen más szerv vagy személy irányítása vagy felügyelete alatt. Egyébként a köztársasági elnök – a miniszterelnök tanácsára eljárva – meglehetősen széles körben adhat ki a Hatóság számára utasítások, így például megszabhatja egy adott televíziós csatorna napi sugárzási idejét.³⁷

3. A Médiahatóság tagjainak megválasztása, szakmai követelmények és fontosabb összeférhetlenségi szabályok; a Médiahatóság működése nyilvánosságának garanciái

A médiahatóság összetételéről az Alkotmány 118. szakasza rendelkezik. A 118. szakasz (1) bek.-ben foglaltak értelmében a hatóságnak legalább 4 tagja van. Ezt a rendelkezést a médiatörvény 4. szakasz (2) bek.-e úgy pontosítja, hogy a hatóságnak az elnökön (*Chairman*) felül legalább 4, legfeljebb 6 tagja van. Képviselését az elnök látja el [mediatörvény 4. cikk (4) bek.³⁸]

³⁶ Consumer Affairs Act, Cap. 378

³⁷ Ld. médiatörvény 36-37. cikk.

³⁸ Megj.: a továbbiakban a külön megjelölés nélküli jogszabályhely hivatkozások a médiatörvény egyes szakaszaira utalnak.

A Médiahatóság tagjait a köztársasági elnök nevezi ki, a miniszterelnöknek az ellenzék vezetőjével történt konzultációt követően kialakított javaslatára. Ez a konzultáció a gyakorlatban úgy zajlik,³⁹ hogy a miniszterelnök kiválaszt két tagot, az ellenzék vezetője szintén kettőt, míg a Hatóság elnöke személyében megkísérelnek megegyezésre jutni. Ha az egyeztetés nem jár sikerrel, úgy végül az elnök személyére miniszterelnök tesz javaslatot az államelnöknek. Az eljárás gyakorlati problémája, hogy a miniszterelnök és az ellenzék vezetője közötti egyeztetések elhúzódnak, a tagok kiválasztása a vártnál több időt vesz igénybe. Ez azt jelenti, hogy a hivatalban lévő tagok megbízatási idejét meg kell hosszabbítani, ennek hiányában a Hatóság hetekre, hónapokra működésképtelenné válik.

A tag tisztségből történő leváltására ugyancsak a köztársasági elnök jogosult a miniszterelnök javaslatára, erre azonban csak a tisztség ellátására való (testi, lelki betegségből vagy más okból eredő) alkalmatlanság vagy nem megfelelő viselkedés miatt kerülhet sor [alkotmány 118. cikk (2), (6)].

A tagok és az elnök tekintetében szakmai követelmények nem kerültek jogszabályilag meghatározásra. Az összeférhetlenségi szabályokat az alkotmány 118. cikk (3) bek.-e tartalmazza: „Nem lehet a Médiahatóság tagja az, aki miniszter, parlamenti tisztségviselő, a parlament tagja vagy képviselőjelölt, helyi önkormányzat képviselőtestületének tagja vagy köztisztviselő.” A médiatörvény 8. cikk (8)–(9) bek.-e ezen felül kimondja, hogy a hatóság tagjai közvetlenül nem vehetnek részt műsorszolgáltatási tevékenységben, nem lehetnek ilyen vállalkozás részvényesei, illetőleg menedzsmentjében sem vehetnek részt.

A Hatóság szakmai munkáját lényegében az igazgató (*Chief Executive*) irányítja. Az igazgatót nyilvános pályázat útján választják ki azon jelentkezők közül, akik megfelelő tapasztalattal rendelkeznek és alkalmasnak mutatkoznak a műsorszolgáltatással kapcsolatos ügyek intézésére. [5. cikk (1) bek.] Az összeférhetlenségi szabályok a tagokéval megegyezők [5. cikk (2) bek.]

Az igazgató és a többi alkalmazott tekintetében a foglalkoztatási feltételeket a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok alapul vételével, a miniszterelnök jóváhagyása mellett a Hatóság állapítja meg. [9. cikk]

A Médiahatóság tagjainak, igazgatójának kinevezéséről hozott döntést a Kormány hivatalos lapjában (*Government Gazette*) közzé kell tenni. A *Gazette* egyébiránt fontos szerepet tölt be a Médiahatóság működése nyilvánosságának biztosításában. Itt kell közzétenni ugyanis a Médiahatóság által megalkotott, a műsorszolgáltatók programjaira vonatkozó szabályzatokat [21B. cikk], illetőleg a Médiahatóság költségvetés tervezetét is [27. cikk (5) bek.].

A Médiahatóság működéséről, a máltai műsorszolgáltatás helyzetéről éves jelentést készít, melyet a honlapján tesz közzé.⁴⁰

---

³⁹ Ld. Aquilina, 3. pont

⁴⁰ http://www.ba-malta.org/annual_reports

4. A Médiahatóság médiát érintő feladatai és hatáskörei

A Médiahatóság főbb feladatait, hatásköreit az alkotmány 119. szakasza, illetőleg a médiatörvény II. részében foglalt rendelkezések határozzák meg.

Az alkotmány 119. szakasz (1) bek.-ben foglaltak szerint a Médiahatóság feladata annak biztosítása, hogy amennyire csak lehetséges, megfelelő pártatlanság érvényesüljön a Máltán nyújtott rádiós és televíziós műsorszolgáltatásban a politikai és gazdasági vitás kérdéseket, az aktuális politikát illetően, illetőleg hogy a műsorszórás kapacitás és műsoridő igazságosan kerüljön elosztásra a különböző politikai pártokhoz kötődő személyek között.

A médiatörvény 3. szakasz (1) bek-e az alkotmányban meghatározottakon felül a Médiahatóság feladataként határozza meg a rádiós és televíziós műsorszolgáltatás szabályozását, a műsorszolgáltatási engedélyek kibocsátását. A 3. szakasz (2) bek-e lehetővé teszi a Hatóság számára, hogy – saját maga vagy szerződéses szolgáltatón keresztül – műsorszolgáltatási tevékenységet végezzen.

a. A műsorszolgáltatás engedélyezésére vonatkozó alapvető rendelkezések

A műsorszolgáltatás engedélyezésére vonatkozó alapvető szabályokat a médiatörvény III. része, illetőleg a médiatörvénynek az engedélyben foglalt alapvető rendelkezésekről szóló 1. sz. melléklete⁴¹ és a Nemzeti Műsorszolgáltatási Tervről szóló 2. sz. melléklete⁴² tartalmazza.

A médiatörvény 10. cikk (1) bek.-e általános jelleggel rögzíti, hogy amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a műsorszórás és -vétel szabadsága garantált. Ezt követően a (2) bek. rendelkezése azonban rögtön kimondja, hogy a Máltáról származó, a Máltára vagy annak egy részére irányuló rádiós és televíziós műsorszórás csak a Médiahatóság írásbeli engedélye alapján végezhető.

Jogszabályi rendelkezések alapján a Médiahatóság jelenleg az alábbi típusú műsorszórás engedélyezése ügyében jár el.⁴³

- helyi rádiók (*community radios*) – analóg műsorszórás;
- országos rádiócsatornák (*nationwide radio stations*) – analóg és digitális műsorszórás;
- országos tévécsatornák – analóg, digitális és műholdas műsorszórás, kábeles műsorterjesztés.

A műholdas műsorszórást korábban a kormány ad hoc felhatalmazása alapján végezte a Hatóság, majd a médiatörvény 2009. májusában elfogadott módosításával – amely beiktatta a műholdas rádiós és televíziós tartalomszolgáltatásokról szóló III/A. részt – a műholdas

⁴¹ First Schedule, Purposes for which Provision is to be Made in Licences and Contracts for the Provision of Broadcasting Services

⁴² Second Schedule, National Broadcasting Plan

⁴³ Ld. Aquilina 13. pont.

sugárzással továbbított tartalmak engedélyezése jogszabályilag is hatáskörébe került. Elvi jelleggel a műholdas rádiós tartalomszolgáltatás az engedélyezési körébe tartozik, a gyakorlatban azonban ilyen engedély kiadására még nem került sor.

Az engedélyek kiadása egyébiránt nem pályáztatás keretében, hanem egyéni kérelmek alapján történik, ezeket a Hatóság a médiatörvényben és kiegészítéseiben foglaltak szempontok szerint bírálja el.⁴⁴ A médiatörvény 11. cikk (3) bek.-ben foglaltak szerint azon kérelmező, kinek a kérelmét a Hatóság elutasítja és mindezt a természetes igazságérzet szabályaival ellentétesnek, nagymértékben ésszerűtlennek vagy hátrányos megkülönböztetés következményének tartja, valamint azon kérelmező, akinek kérelme legalább 4 hónapja függőben van, a fellebbviteli bírósághoz (*Court of Appeal*) fordulhat jogorvoslatért. Az eljárásra az engedély visszavonása, felfüggesztése ellen alkalmazható jogorvoslat eljárási szabályai irányadóak.⁴⁵

A fentiek szerint tehát a máltai médiarendszerben nem érvényesül a magyarhoz hasonló kettősség. Az analóg műsorszórással terjesztett rádiós és televíziós csatornák esetében sem folytatnak le pályáztatási eljárást – nem kerül sor műsorszolgáltatási szerződés megkötésére –, hanem a jelentkezők alkalmasságának elbírálása alapján, engedély kibocsátásával nyerik el jogosultságukat. Mivel az engedély korlátlanul megújítható – ha nem válik a jogosult alkalmatlanná, akkor ez tőle nem is tagadható meg –, frekvenciák csak akkor szabadulnak fel, ha valamelyik jogosult engedélyét visszavonják vagy alkalmatlansága miatt nem kerül sor a megújítására.

Másrészről a műsórát kizárólag műsorelosztó rendszer segítségével terjesztő műsorszolgáltató számára nem elegendő csupán bejelentenie tevékenységének megkezdését. Vonatkozó részletszabályok hiányában rájuk nézve is az általános törvényi rendelkezések irányadóak, vagyis jogosultságuk a Médiahatóság által kiadott engedélyen alapul, működésük megkezdése előtt a Médiahatósághoz kérelmet kell benyújtaniuk ennek megszerzése érdekében.

A jelenleg hatályos szabályozás alapján⁴⁶ a kábeltelevíziós szolgáltatók saját kábeltelevíziós csatornáinak működését Hírközlési Hatóság engedélyezi, a műsortartalom felett azonban ezek esetében is a Médiahatóság gyakorol ellenőrzést a médiatörvény rendelkezései alapján, a médiatörvény egyéb rendelkezései rájuk nézve is irányadóak.⁴⁷

b. Médiahatóság ellenőrzési és szankcionálási feladatai, hatáskörei

Ellenőrzés, szankcionálás

A Médiahatóság egyik fő feladata annak biztosítása, hogy a műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkező személyek a médiatörvény rendelkezéseivel összhangban cselekedjenek, azokat

⁴⁴ Ld. médiatörvény 11. cikk (1)-(2) bek., továbbá 1. és 2. sz. melléklet.

⁴⁵ Az engedélyezési eljárásokról bővebben ld. 4. rész.

⁴⁶ Kábeltelevíziós rendelet, bővebben ld. 4. rész.

⁴⁷ A szabályozás módosítása, az engedélyezési, szabályozási hatáskörök pontosítása folyamatban van, a műsorszolgáltatás engedélyezése is teljes egészében a Médiahatóság hatáskörébe fog kerülni a kábeltelevíziós rendszerek vonatkozásában, ld. Consultation on the making of regulations entitled Broadcast Distribution Services Regulations and on amendments to the Cable Systems (General) Regulations, 2001, Explanatory Memorandum, Joint Consultations issued by the Broadcasting Authority and the Malta Communications Authority, 2009. február 23., <http://www.ba-malta.org>

betartsák. Ennek érdekében egyrészről az engedélyekbe belefoglalhat bármely, meglátása szerint ennek biztosításához szükséges és alkalmas rendelkezést, másrészről ellenőrzési jogkörében eljárva a műsorszolgáltatási engedélyek jogosultjaitól bekérhet minden releváns nyilatkozatot, számlát, dokumentumot és más szükséges információt [16. cikk (2)–(3) bek.].

A műsorszolgáltatási engedélyek, valamint a Médiahatóság és más személy között műsorszolgáltatásra kötött szerződések⁴⁸ kötelező tartalmi eleme a Médiahatóság azon jogának biztosítása, hogy az abban foglalt rendelkezések megsértése esetén az engedélyt azonnali hatállyal vagy az abban meghatározott időponttól visszavonja, illetőleg azt meghatározott ideig vagy további értesítésig felfüggeszse [16. cikk (4) bek.].

A Médiahatóságnak az engedély felfüggesztésére, visszavonására vonatkozó döntését az azt sérelmező műsorszolgáltató a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül bíróság előtt megtámadhatja. Az ügyet a Fellebbviteli Bíróság (*Court of Appeal*) a polgári peres eljárás szabályai szerint, tárgyalás tartásával soron kívül bírálja el. Kérelemre a Médiahatóság döntésének végrehajtását felfüggesztheti [16. cikk (5)-(10) bek.].

Az engedély felfüggesztése, visszavonása mellett vagy ahelyett a médiatörvény és kapcsolódó rendeletei, valamint az engedély rendelkezései megsértésének büntetőjogi, illetőleg közigazgatási jogi szankcióval járó jogkövetkezményei is lehetnek – amelyek nem csupán a Médiahatóság engedélyezési körébe tartozó, hanem valamennyi máltai műsorszolgáltató tekintetében érvényesülnek.

A médiatörvény, valamint az annak alapján alkotott rendeletek, kiadott utasítások rendelkezéseinek megszegése, az engedélyben foglalt feltételek nem teljesítése bűncselekmény⁴⁹ [38. cikk], amely szabadságvesztéssel vagy pénzbírsággal büntetendő.

2000-ben sor került a médiatörvénybe ütköző cselekmények részleges dekriminalizálására, a médiatörvény 5. sz. mellékletében⁵⁰ felsorolt cselekmények közigazgatási szabálysértéssé (*administrative offence*) minősítésére [41. cikk]. Szabálysértési hatóságként ezen ügyeket a Médiahatóság bírálja el nyilvános tárgyaláson.

A médiatörvény 5. sz. melléklete 1. oszlopában felsorolt szabálysértés elkövetésének megállapítása esetén a Médiahatóság:

- írásbeli figyelmeztetésben részesítheti a jogsértő személyt; vagy
- meghatározott időre a műsorszolgáltatástól eltilthatja, egyben utasíthatja, hogy ezen időszakban erre vonatkozó közleményt sugározzon;
- közigazgatási bírságot szabhat ki az 5. sz. mellékletben foglalt tételek alapulvételével.

Az eltiltást és a bírság kiszabását a Médiahatóság egyidejűleg is alkalmazhatja.

⁴⁸ A továbbiakban együttesen: engedélyek (amennyiben a műsorszolgáltatási szerződés eltérő szabályozás vonatkozik, az külön kiemelésre kerül).

⁴⁹ A máltai jogban büntetőjogi különös részi tényállásokat nem csak a Büntető Törvénykönyv, hanem egyéb törvények (pl. a sajtótörvény, médiatörvény) is tartalmazhatnak.

⁵⁰ Fifth Schedule, Offences which are Cognizable by the Broadcasting Authority.

A Hatóság határozatának összefoglalóját a jogsértő csatorna a fő hírműsorában vagy a Hatóság által meghatározott más időpontban köteles közzétenni.

A Médiahatóság döntése ellen a polgári bíróság (*Civil Court*) előtt bírósági felülvizsgálat kezdeményezhető, amelynek döntése a fellebbviteli bíróságnál (*Court of Appeal*) megfellebbezhető⁵¹. A jogorvoslat lehetőségére a Médiatörvény csak utal [41. cikk (6) bek.], annak részletszabályait nem tartalmazza.

A kiszabott bírság a Médiahatóságot illeti, behajtását tekintve a bíróság által megítélt polgári jogi követeléseknek minősül.

A Médiahatóság ellenőrző funkcióját a Programfigyelő Részlege (*Programme Monitoring Department*) útján látja el, nincsen azonban kapacitása valamennyi, Máltáról származó program tartalmát figyelemmel kíséreni, nem is beszélve a külföldi eredetűekről. Az ellenőrzés ennek megfelelően szűrőpróbaszerűen zajlik azzal, hogy a Médiahatóság fontossági sorrendet állított fel az egyes programtípusok kapcsán. Ennek értelmében minden hírműsor és híradó ellenőrzésre kerül, míg a többi programnak legalább egy epizódja, ennek eredményeként felbecsülik, hogy szükséges-e a további folyamatos vagy véletlenszerű ellenőrzés.⁵²

A médiatörvény több kiegészítő rendelete tartalmaz Médiahatóság ellenőrzési, szankcionálási jogkörével, az alkalmazandó szankciókkal kapcsolatosan kiegészítő szabályokat.⁵³

Panaszügyek

A médiatörvény 34. cikke a Médiahatóság hatáskörébe utalja a máltai szolgáltató rádiós vagy televíziós műsorában elkövetett igazságtalan, tisztességtelen elbánással, illetőleg az ilyen programokban, valamint az azokban foglalt anyagok megszerzésével összefüggésben a magánszférát jogosulatlanul sértő cselekményekkel kapcsolatosan benyújtott panaszok elbírálását.

A panaszügyek intézésének részletes eljárási szabályait a médiatörvénynek a panaszok kivizsgálásáról és elbírálásáról alkotott 6. számú kiegészítő rendelete⁵⁴ tartalmazza. Ennek rendelkezései értelmében a panaszosnak először a műsorszolgáltató felé kell írásban jelezni panaszát, és amennyiben az abban foglaltaknak a csatorna nem tesz eleget, a Médiahatósághoz fordulhat döntésért. A 8. számú kiegészítő rendeletben foglaltak szerint a műsorszolgáltató – a költségek megtérítése ellenében – köteles az érintett műsor felvételét a panaszos rendelkezésére bocsátani.⁵⁵

---

⁵¹ Ld. Aquilina 35. pont.

⁵² Ld. Aquilina 21. pont.

⁵³ Subsidiary legislation 305.07, LN 162/2000., Special Administrative Procedure Regulations, 2000. szeptember 1.; Subsidiary legislation 350.09, LN 106/2001., Fees payable on the Filing of Judicial Acts in connection with Appeals Regulations; Subsidiary legislation 350.11, LN 302/2005., Administrative Penalty (Revision) Order, 2005. szeptember 1.; Subsidiary legislation 350.12, LN 263/2006., Broadcasting Authority (Enforcement Powers) Regulations, 2005. december 29.

⁵⁴ Subsidiary legislation 350.06, LN 161/2000, Code for the Investigation and Determination of Complaints, 2000. szeptember 1.

⁵⁵ Subsidiary legislation 350.08, LN 245/2000, Dubbing of Tapes Regulation, 2001. január 1.

c. *A Médiahatóság normaalkotással kapcsolatos hatáskörei*

A Médiahatóság a kulturális és a vezetékek nélküli távközlésért felelős miniszterrel együttesen a médiatörvény szabályozási körén belül annak rendelkezéseivel nem ellentétes rendeleteket alkot.⁵⁶ A médiatörvény 35. cikkében foglaltak szerint – tárgykörét tekintve – a Médiahatóság a miniszterek közreműködésével kiadott rendeletében előírhatja, meghatározhatja:

- a) a műsorszolgáltatási engedély iránti kérelem benyújtásának módját (az alkalmazott formanyomtatványokat is ideértve),
- b) a kérelemben feltüntetendő technikai vagy más természetű információk típusát,
- c) a műsorszórási engedély kibocsátásának, módosításának, felfüggesztésének, visszavonásának feltételeit,
- d) azokat a feltételeket, melyek meghatározzák, hogy az engedély jogosultja miként szerelje fel, működtesse, tartsa karban, védje, felügyelje berendezéseit, felszereléseit, más eszközeit; előírhatja a veszélyes berendezések, felszerelések használatának tilalmát,
- e) árak, díjak, büntetések összegét, megfizetésük helyét, idejét, módját, összegyűjtésének és az arról való rendelkezésnek módját,
- f) a műsorszórási engedélyek hatályának időtartamát,
- g) a médiatörvény alapján engedéllyel rendelkező személy által nyújtott műsorszolgáltatás feltételeit,
- h) a berendezések kiépítésével, szerelésével, átalakításával, ellenőrzésével megbízott személyre vonatkozó szakmai követelményeket és ezek teljesülése ellenőrzésének módját,
- i) A c) pontban foglaltak általános jellegének érintése nélkül azokat a technikai feltételeket, amelyeket az engedély kiadásához teljesíteni kell és ennek ellenőrzésének módját – értve ezalatt különösen a sugárzott jelek, a sugárzáshoz használt berendezések jellemzőit, az adás helyét, a hatékony sugárzott teljesítmény (*effective radiated power*) felső határát, valamint a többi telekommunikációs tevékenység zavarása elleni védelmet,
- j) a berendezések üzembe helyezése során alkalmazandó intézkedéseket, biztosítandó felszereléseket a köz- és magánbiztonság védelme érdekében,
- k) az engedély jogosultja által alkalmazott berendezések működéséből eredő veszély, károsodás, egyéb sérelem megelőzésére szolgáló, alkalmazandó eszközöket
- l) a médiatörvény által megkívánt bármely más rendelkezést
- m) bármely más rendelkezést, amelyet a Médiahatóság szükségesnek és alkalmasnak tart arra, hogy a közbiztonság érdekében a médiatörvény rendelkezései hatékonyabban érvényre jussanak, biztosítsák a médiatörvény alapján kiadott utasítás, szabályzat betartását, végrehajtását, vagy általánosságban szolgálják megfelelő színvonalú műsorszolgáltatások létrejöttét, ezek ellenőrzését és felügyeletét

⁵⁶ A kibocsátott jogforrás megnevezése „government notice”, illetőleg „legal notice”, leginkább a magyar Kormány- és miniszteri rendeletekhez hasonlítható. A továbbiakban az egyszerűség kedvéért rendeletként utalok rájuk.

A médiatörvény V. része, amely a különböző szabályzatokra vonatkozó rendelkezéseket (*Codes*) tartalmazza, e körben is meghatároz szabályozási hatásköröket a Médiahatóság számára.

Így a reklámszabályozás körében felhatalmazása van a Médiahatóságnak arra, hogy a kulturális miniszterrel együttesen módosítsa a médiatörvény 3. számú mellékletét képező Reklámszabályzatot [19. cikk (2) bek. b) pont], illetőleg lehetősége van a szabályzat rendelkezéseit meghaladó követelményeket is felállítani a reklámok, a reklámozási módok tekintetében [19. cikk (3) bek.].

Emellett – szintén a kulturális miniszterrel együttesen – a reklámnak nem minősülő programok tekintetében szabályzatokat alkothat az erőszak ábrázolása, illetőleg bármely más, a programokra vonatkozó követelmény, gyakorlat kérdésében, melyeket helyesnek lát szabályzatba foglalni [20. cikk (1) bek.]. A reklámokhoz hasonlóan lehetősége van továbbá e körben is a szabályzatokat meghaladó, azokban nem érintett követelmények felállítására [20. cikk (3) bek.]. A miniszterrel együttes szabályzatalkotási hatásköre kiterjed a teletext szolgáltatásokra is [21. cikk (1) bek. a) pont].

Érdekes módon a médiatörvény 41. cikk (10) bek.-e a miniszterelnökkel együttesen gyakorolható hatáskört biztosít a Médiahatóság számára a médiatörvényhez kapcsolódó szabálysértésekre vonatkozó törvényi rendelkezésekhez kapcsolódó rendeletek megalkotására, a szabálysértések és szankciók felsorolását tartalmazó 5. számú melléklet módosítására – noha szabálysértési hatóságként ezen ügyekben maga a Médiahatóság jár el.⁵⁷

d. A Médiahatóság stratégiai és pénz-újraelosztó funkciója

Amellett, hogy a társ-jogalkotó szerepe révén a Médiahatóságnak jelentős befolyása van a médiát érintő jogszabályok meghozatalában, azok társadalmi előkészítése, az iparági szereplőkkel való konzultáció lefolytatása, a stratégiák lefektetése is jórészt a Médiahatóság, illetőleg az e körben vele együttműködő Hírközlési Hatóság feladata.

Az utóbbi időben a legjelentősebb ilyen jellegű feladat a digitális átállás stratégiájának, ehhez kapcsolódóan az állami üzemeltetésű digitális multiplexen helyet kapó közérdekű csatornákra (közműsorszolgáltatókra) vonatkozó kívánalmaknak kidolgozása volt. Ennek körében 2007-ben a Médiahatóság és a Hírközlési Hatóság közösen kibocsátott az iparági szereplők részére egy konzultációs dokumentumot. Az egyeztetés eredményét a 2009. februárjában az Infrastrukturális, Közlekedési és Távközlési Minisztériummal közösen kiadott stratégiai dokumentumban összegezték.⁵⁸ Hasonló, a Hírközlési Hatósággal együttesen 2009. februárjában kiírt iparági konzultáció folyik jelenleg a műsorterjesztésre vonatkozó tervezett

⁵⁷ Legutóbbi, e tárgyban hozott rendelkezés: LN 348/2009, Broadcasting Act (Amendment of Fifth Schedule) Regulations, 2009.

⁵⁸ A Policy and Strategy for Digital Broadcasting that meets General Interest Objectives, 2009. február, <http://www.mca.org.mt/newsroom/openarticle.asp?id=691>, ld. 8. rész.

jogszabályi változások tekintetében,⁵⁹ illetőleg megemlíthető még e körben a Médiahatóság által a médiakoncentráció szabályozásának tervezett változásai körében 2008-ben kiírt konzultációs eljárás is.⁶⁰

A Médiahatóságnak pénz-újraelosztó funkciója nincsen, nem nyújt támogatást semmilyen formában az iparági szereplők részére. Az általa beszedett összegeket – műsorszolgáltatási díjak, közigazgatási bírságok – részben a saját működési költségeire fordítja, amelyeket a Parlament által meghatározott összegű éves állami támogatás (legalább 600.000 euro) egészít ki.⁶¹

e. A Médiahatóság együttműködése a piaci szereplőkkel, illetőleg a fogyasztókkal

Intézményesült konzultációs fórumok tudomásom szerint nincsenek. Az iparági szereplőkkel szükség szerint, az egyes jogszabálytervezetekhez, stratégiai javaslatokhoz kapcsolódóan zajlanak konzultációk.⁶² A Hírközlési Hatósággal zajlanak a közös jogszabály előkészítések⁶³ a mindkét hatóság hatáskörét érintő területeken.

A műsorszolgáltatókat a velük való együttműködést segítheti, hogy a Médiahatóság bármely szervet tanácsadó testületnek jelölhet ki annak érdekében, hogy tanácsaival segítse őt és a műsorszolgáltatókat oktatási, vallási tárgyú ügyekben, áruk és szolgáltatások reklámozására vonatkozó gyakorlat tekintetében. [33. cikk]

Fogyasztókkal történő közvetlen kapcsolatot mutató hatásköre – a panaszügyek intézésén kívül – nem ismert.

---

⁵⁹ Consultation on the Making of Regulations Rntitled Broadcast Distribution Services Regulations and on Amendments to the Cable Systems (General) Regulations, 2001, Explanatory Memorandum, Joint Consultations issued by the Broadcasting Authority and the Malta Communications Authority, 2009. február 23., <http://www.ba-malta.org>

⁶⁰ Broadcasting Authority: Consultation Document: Media Concentration <http://www.ba-malta.org/media-concentration>, 2008.06.30.

⁶¹ Ld. Aquilina 6. pont, illetőleg médiatörvény 24. cikk.

⁶² Ld. iv. pont, ill. <http://www.ba-malta.org/consultations>.

⁶³ Ld. 58.

III. A műsortartalom szabályozása

1. Az egyéni érdekek védelmére, a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezések

a. Általános jellegű polgári jogi és büntetőjogi rendelkezések

A **Máltai Polgári Törvénykönyv**⁶⁴ általános személyiségvédelmi rendelkezéseket nem tartalmaz.

A **Büntető Törvénykönyv**⁶⁵ szabályozza általános jelleggel a rágalmas/becsületsértés bűncselekményét. A 252. cikk megfogalmazása szerint a becsületsértés büntetett (*defamation*) követi el, aki más személyt jó hírnevének lerombolása, csorbítása céljából szavakkal, mozdulatokkal, bármilyen írással, képi ábrázolással vagy más módon megsért. Vetséget követ el, aki a becsületsértést határozatlan kifejezések, kifogások közlésével vagy pusztán illetlen szavak használatával, cselekedetekkel valószínűsíti meg. A becsületsértés minősített esete, ha azt nyilvánosan közzétett vagy kiállított írás vagy képi ábrázolás útján követik el. A becsületsértési cselekmények magánindítványra üldözendők (255. cikk). A Büntető Törvénykönyv 256. cikk (1) bek-nek utaló szabálya kimondja, hogy a nyomtatásban elkövetett becsületsértésre/rágalmazásra (*libel*) a sajtótörvény⁶⁶ rendelkezéseit kell alkalmazni.

A **sajtótörvény** 3. cikkének megfogalmazása szerint – kiterjesztve a Büntető Törvénykönyv utaló szabályában foglaltakat – az ott szabályozott jogsértések a Máltán kiadott vagy származási helytől függetlenül ott terjesztett nyomtatott sajtó, illetőleg sugárzott média útján elkövetett cselekményeket foglalják magukban. Büntetni rendeli a köztársasági elnök és a miniszterek személye, a köztársaság zászlaja ellen irányuló cselekményeket (4–5. cikk), a rasszista és hasonló indítékból cselekményeket (6. cikk), a közszemérem sértést (7. cikk), hivatásbeli titok megsértését (8. cikk), hamis információk rosszhiszemű vagy gondatlanságból elkövetett közzétételét (9–10. cikk), sajtó útján elkövetett becsületsértést/rágalmazást (11. cikk), információ közzétételével történő zsarolást (13. cikk), bűncselekmény elkövetésére sajtó útján történő felbujtást (14. cikk), bűncselekmény elkövetésének védelembe vételét (15. cikk) és a jogsértésre buzdítást (16. cikk).

A személyiség védelme szempontjából a sajtó útján elkövetett becsületsértés/rágalmazás (*defamatory libel*) bűncselekménnyé nyilvánítása bír jelentőséggel. A sajtótörvény 11. cikk a) pontjában foglaltak szerint amennyiben a 3. cikkben meghatározott eszköz útján elkövetett becsületsértés/rágalmazás valamely személy ellen irányuló konkrét gyanúsítást tartalmaz, mely e személy jó hírnevének megsértésére, közneveltség tárgyává tételére vagy megalázó helyzetbe hozatalára irányul, az elkövető 3 hónapig terjedő szabadságvesztéssel és/vagy pénzbírsággal büntetendő. Minden más esetben a rágalmas/becsületsértés büntetési tétele 1

---

⁶⁴ Civil Code, Cap. 16

⁶⁵ Criminal Code, Cap. 9

⁶⁶ Press Act, Cap. 248

hónapig terjedő szabadságvesztés vagy pénzbírság. A vádlottnak – amennyiben a cselekmény közszereplő sértett foglalkozásával, tiszttségével kapcsolatos kijelentésekben áll – a büntetés elkerülése érdekében lehetősége van arra, hogy az általa állítottak igazságának bizonyítását kezdeményezze (12. cikk). Lehetősége van a szerkesztőnek/kiadónak is a mentesülésre, ha bizonyítja, hogy a közzétett információ egy fontos társadalmi eseményen egy beazonosítható személy által előadott beszédről adott pontos tudósításból származott, és ezen személy tudta, ésszerűen tudnia kellett volna vagy várhatta, hogy a beszédének tartalma az újságban vagy a sugárzott médiában meg fog jelenni, valamint hogy a beszéd közzététele a demokratikus társadalomban ésszerűen indokolható.

A sajtó útján elkövetett rágalmozás/becsületsértés esetén a sértett kérelmére a bíróság elrendelheti az ítéletnek vagy összefoglalásának közzétételét, melyre sugárzott média esetén az ítélet meghozatalát követő napon, az elkövetésnél használt nyelven, ellenszolgáltatás nélkül kell ugyanazon csatornán – annak időközbeni megszűnése esetén az elkövető költségére más csatornán – sort keríteni. Ennek elmaradása esetén az elkövető pénzbírság megfizetésére kötelezhető (20. cikk).

A sajtótörvény szabályozza a sajtó útján elkövetett rágalmozás/becsületsértés polgári jogi jogkövetkezményeit is, kimondva, hogy a büntető és polgári eljárás egymástól függetlenek (27. cikk). A 28. cikkben foglaltak szerint a 3. szakaszban meghatározott eszközök útján elkövetett, valamely személy jó hírnevének lerombolására vagy megsértésére irányuló rágalmozás/becsületsértés esetén a polgári bíróság az egyéb hatályos jogszabályok alapján megítélhető, az elszenvedett tényleges veszteségért, hátrányért járó kártérítés mellett a rágalmozott személy részére a sajtótörvényben meghatározott összeget is megítélheti. Az alperes a kártérítés összegének csökkentése érdekében bizonyíthatja, hogy a felperestől a kártérítési eljárást megelőzően vagy mihelyst alkalma nyílt, bocsánatot kért vagy azt felajánlotta. A 29. cikkben külön szabályozza a rágalmozással megvalósított üzleti hitelrontás esetét és a bíróságot ezen esetben is felhatalmazza arra, hogy alperest az egyéb polgári jogi jogkövetkezmények mellett a sértett részére meghatározott pénzüsszeg megfizetésére kötelezze.

b. Speciális sajtójogi rendelkezések, a helyreigazítás jogi szabályozása

A helyreigazítás – válaszadás (*right of reply*) – jogát szintén a **sajtótörvény** szabályozza. A 21. cikkben foglaltak szerint bárki, akinek tetteit vagy szándékait hamis színben tüntették fel, vagy a becsülete, a méltósága, a jóhírneve ellen irányuló támadás áldozata lett, illetőleg akinek a magánélethez való jogát a sajtótermék vagy sugárzott média útján vagy segítségével támadás érte, joga van ahhoz, hogy követelje és a későbbiekben ingyenesen közzétesse ugyanabban a sajtótermékben vagy ugyanazon a csatornán a helyzetnek megfelelően cáfoló vagy magyarázó nyilatkozatát.

Nem lehet élni a válaszadás jogával ugyanakkor, ha sérelmet a Médiahatalóság által jóváhagyott összeállítás részeként közzétett politikai természetű műsor okozta, feltéve, hogy ugyanezen összeállítás részeként egy másik adásban a sértett vagy a pártját képviselő más személy az állításokat cáfolhatja vagy azokra magyarázatot adhat.

Nem kérhető olyan cáfolat vagy magyarázat közzététele, amely rágalmozást/becsületsértést valósítana meg, illetőleg nem azon a nyelven készült, amelyen a sajtótermék megjelenik vagy a médium használ, amelyben azt közzé kellene tenni.

A sugárzott médiában a sértett nyilatkozatát legkésőbb a kérelem beérkezését követő második napon közzé kell tenni oly módon és időszakban, amely leginkább alkalmas a sérelmezett közleménnyel azonos közönség megszólítására, nézettség elérésére. A válaszközleményre rendelkezésre álló időnek kétszer annyinak kell lenni, mint amely a vitatott közlemény hossza volt, ám nem lehet kevesebb mint 90 és nem lehet több mint 180 másodperc [21. cikk (3) bek.].

Amennyiben a válasz közzétételéért felelős személy kötelezettségének nem tesz eleget, őt a bíróság pénzbírsággal sújthatja a válasz közzétételére irányuló intézkedésekre kötelezés mellett. Amennyiben ennek sem tesz eleget, ugyanezen bíróság kötelezheti, hogy a sértett részére meghatározott összeget fizessen [21. cikk (4) bek.].

A válaszadásra vonatkozó igény elévül, ha a műsor sugárzásától számított 1 hónapon belül a sértett a válaszközlemény közzétételét nem kezdeményezi [21. cikk (7) bek.].

c. A máltai médiatörvény személyiségvédelmi rendelkezései, a Médiahatóság kapcsolódó hatáskörei

A médiatörvény 34. cikke a Médiahatóság hatáskörébe utalja azon panaszok elbírálását, melyet az érintett személyek valamely máltai szolgáltató rádiós vagy televíziós műsorában elkövetett igazságtalan, tisztességtelen elbánás (*unjust of unfair treatment*) miatt, illetőleg a rádiós vagy televíziós programokban vagy az abban foglalt anyagok megszerzésével összefüggésben elkövetett, a magánszférát jogosulatlanul sértő cselekmények (*unwarranted infringement of privacy*) miatt terjesztenek elő.

A panaszt az érintett személynek vagy meghatalmazottjának írásban kell előterjesztenie. Érintett személynek ezen eljárásban igazságtalan, tisztességtelen elbánással összefüggésben a kérdéses műsorban résztvevő, ilyen elbánásban részesült személy minősül, illetőleg az a személy – résztvevő vagy sem –, akinek közvetlen érdeke fűződik a bánásmód tárgyához. A magánszféra megsértése esetén az érintett értelemszerűen az, akinek magánszférája a sérelmezett cselekmény miatt sérült.

Az igazságtalan és tisztességtelen bánásmód magában foglalja azon eseteket is, amelyek a program tartalmát képező anyagok kiválogatása, elrendezése folytán minősülnek igazságtalannak, tisztességtelennek.

Ezek a cselekmények a Médiahatóság által elbírálandó, a médiatörvény 5. számú mellékletében foglaltak szerint büntetendő szabálysértésnek minősülnek.

2. A gyűlöletbeszédre, a kisebbségek védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezések

d. Általános büntetőjogi szabályozás

A Büntető Törvénykönyv a bűncselekményekről és büntetésekről szóló II. részének a közrend elleni bűncselekményeket tartalmazó II. címe alatt található 82A. cikke tartalmazza a faji és egyéb gyűlöletre uszítás (*incitement to racial hatred, etc*) tényállását. A törvény megfogalmazása szerint bárki, aki fenyegető, becsmélő, sértő szavakat használ vagy ilyen viselkedést mutat, illetőleg fenyegető, becsmélő, sértő anyagokat tartalmazó írott vagy nyomtatott anyagot bemutat vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amelynek célja erőszak vagy faji gyűlölet szítása, avagy az összes körülményt figyelembe véve valószínűsíthetően erőszak vagy faji gyűlölet keletkezéséhez vezethet, 6-tól 18 hónapig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ezen tényállás alkalmazásában az erőszak és a faji gyűlölet olyan erőszakot, gyűlöletet jelent, amely bizonyos bőrszín, faj, vallás, származás, nemzetiség (ideértve állampolgárság), etnikai vagy nemzeti eredet által meghatározott embercsoport vagy ilyen csoport tagja ellen irányul [82A. cikk (2) bek.].

A sajtótörvény a sajtó útján elkövetett bűncselekmények között maga is szabályozza a rasszista és hasonló indítékből elkövetett cselekményeket. A 6. cikk kimondja, hogy bárki, aki egy személyt vagy személyek egy csoportját fajuk, hitük, bőrszínük, nemzetiségük, nemük, fogyatékoságuk, etnikai vagy nemzeti eredetük miatt sajtó útján fenyeget, sérteget, gyűlöletnek, üldözésnek teszi ki, vagy megvetés tárgyává tesz, három hónapot meg nem haladó mértékű szabadságvesztéssel és pénzbírsággal büntetendő.

e. A médiatörvény kapcsolódó rendelkezései, a Médiahatóság kapcsolódó hatáskörei

A Médiahatóságnak általános ellenőrzési kötelezettségei körében meg kell győződnie arról, hogy a máltai rádiós és televíziós műsorszolgáltatók által sugárzott programok nem tartalmaznak vallási érzületet, jóízlést, illendőséget sértő, bűncselekmény elkövetését bátorító, arra buzdító, rendezavaráshoz vezető, a közvéleményt károsan befolyásoló elemeket [13. cikk (2) bek. a) pont]. Amennyiben e követelmények sérelmét tapasztalja, szabálysértési eljárásban a médiatörvény 5. számú mellékletében meghatározott bírság kiszabására jogosult.

A médiatörvény 25. számú kiegészítő rendelete⁶⁷ arra nézve fogalmaz meg előírásokat a műsorszolgáltatóknak, hogy miként segítsék elő műsoraikkal a faji egyenlőséget, miként szabjanak gátat a faji alapú megkülönböztetésnek. Általános jellegű kívánalomként rögzíti például, hogy biztosítsanak lehetőséget a faji kisebbségeknek nézeteik kifejtésére az őket érintő kérdésekben, indokolatlanul nem ábrázolhatók negatív aspektusban, nem használhatók

⁶⁷ Subsidiary legislation 350.26., GN 413/2007., Requirements as to Standards and Practice on the Pomotion of Racial Equality.

rasszista tartalmú, faji gyűlöletkeltésre alkalmas kifejezések, nem sugározhatók ilyen tartalmú programok, a faji jellegű vitákat, összeütközéseket kellő körültekintéssel, a tények fokozott ellenőrzése mellett szabad bemutatni stb. A rendeletben foglalt előírások megsértése szintén a Médiatörvény 5. számú melléklete szerint büntetendő szabálysértésnek minősül.

f. A kisebbségek hozzáféréseinek garanciái

Máltán – az ország kis méretének, a kisebbségek elhanyagolható arányának köszönhetően – sem jogszabályi szinten, sem a gyakorlatban nem helyeződik túlságosan nagy hangsúly a kisebbségek védelmére. Nincsen olyan jogszabályi előírás, mely bármely – faji, etnikai, vallási stb. – kisebbséget kötelező erővel megnyilvánulási lehetőséggel ruházná fel a médiában.

Nagy hangsúlyt helyeznek ellenben arra, hogy a kisebbségek ábrázolása ne táplálja a diszkriminációt, a róluk szóló vagy kisebbségi szereplőt felvonultató műsorok lehetőleg a bevonásukkal, megkérdezésük mellett készüljenek.

A fogyatékosok, fogyatékoságok helyes, diszkriminációmentes ábrázolásának követelményét, műsorkészítésbe történő bevonásuk kívánalmát rögzíti a médiatörvény 17. kiegészítő rendelete.⁶⁸ Hasonló célokat, illetőleg a faji gyűlöletkeltés megakadályozását szolgálja fentebb említett 25. számú kiegészítő rendelet a faji egyenlőség előmozdításáról.

Nem kötelező erejű irányelveket⁶⁹ tett közzé a Médiahatóság a férfiak és nők egyenlő mértékű mediabeli reprezentációja, aktuális társadalmi szerepüknek, szakmai eredményeiknek, karrierjüknek, érdeklődésüknek megfelelő, a társadalmi változásokra reagáló ábrázolásuk előmozdítása érdekében.

3. A gyermekvédelem szabályozásának sajátosságai

g. Média vonatkozású gyermekvédelmi szabályozás

A sajtótörvény nem tartalmaz gyermekvédelmi rendelkezéseket, erre vonatkozóan külön törvény sem született.

A televíziós és rádiós műsorszolgáltatásban érvényesülő gyermekvédelmet szolgáló követelményekről a médiatörvény egyes rendeletei tartalmazzak előírásokat.

A médiatörvény 5. számú kiegészítő rendelete a kiskorúak védelmét szolgáló műsorszolgáltatási szabályzatról⁷⁰ amellelt, hogy átveszi és a rádiós műsorszolgáltatásra is kiterjeszti a 89/552/EK irányelv vonatkozó 16. és 22. cikkének rendelkezéseit, igen részletes szabályokat tartalmaz a kiskorúakat célzó vagy őket is érintő reklámok és távvásárlási ajánlatok vonatkozásában. A részletszabályok annak elkerülését célozzák, hogy ezek a

⁶⁸ Subsidiary legislation 350.17, GN 260/2007., Requirements as to Standards and Practice Applicable to Disability and its Portrayal in the Broadcasting Media.

⁶⁹ Guidelines on Gender Equality and Gender Portrayal, elérhetőség: <http://www.ba-malta.org/codes-guidelines-policies>

⁷⁰ Subsidiary legislation 350.05, LN 160/2000, Broadcasting Code for the Protection of Minors.

tapasztalatlan kiskorúakat meggondolatlanul vásárlásra bírják, illetőleg hogy maguk a reklámok olyan ábrázolásokat tartalmazzanak, amelyek rossz példát mutatnak a gyermekeknek viselkedésükre, életvezetésükre nézve. A rendelet alkalmazásában kiskorúnak a 16 éven aluli gyermekek tekinthetők.

A hírműsorokról és aktuális témákról szóló kiegészítő rendelet⁷¹ 9. és 10. cikke is tartalmaz gyermekvédelmi rendelkezéseket. Rögzíti, hogy a hírműsorok családi műsorok, ezt a hírek bemutatásánál figyelembe kell venni. Az erőszakos tartalmak közlése előtt erre a tényre előzetesen fel kell hívni a figyelmet (9. cikk). A gyermekeket érintő események bemutatása különleges körülményeket igényel. Figyelni kell arra, hogy amennyiben rendőrségi, bírósági eljárásban érintettek vagy családon belüli szexuális bűncselekmény áldozataivá váltak, a személyazonosságuk ne kerüljön nyilvánosságra. (10. cikk)

A fentiekben felül a Médiahatóság a médiatörvényben foglalt felhatalmazás alapján nem kötelező jellegű irányelveket (*guidelines*) fogalmazott meg a gyermekeknek szóló audiovizuális művek tartalmára nézve,⁷² kiemelve a megfelelő karakterábrázolás, a történetvezetés, a konfliktus- és erőszak-ábrázolás, valamint a különbözőségek pozitív tartalmú ábrázolások és a máltai nyelv helyes használata szükségességét.

h. A műsorok besorolására vonatkozó rendelkezések

A médiatörvény 1. számú kiegészítő rendeletét képező, a televíziós programok besorolási tanúsítványairól szóló rendelet⁷³ 3. cikkében foglaltak szerint egy mű csak akkor sugározható televíziós adásban, ha előzetesen írásban besorolási tanúsítványt kapott és a műsorszolgáltató az abban foglalt feltételeket betartja. A besorolási tanúsítvány kiállítása a Médiahatóság feladata.

A besorolási tanúsítvány tartalma szerint (5. cikk) megállapíthatja, hogy az adott műsor alkalmas a bármely időpontban történő sugárzásra – a kisgyermek számára szülői felügyelet kivánalmával vagy anélkül –, avagy csak bizonyos, a tanúsítványban megállapított időpont után.

A besorolásnak megfelelő műsorszugárzásra vonatkozó konkrét rendelkezéseket a családi televíziózásról és rádióhallgatásról szóló rendelet⁷⁴ 3. cikke tartalmazza.

A rendelet rögzíti, hogy a nézőknek/hallgatóknak előzetesen fel kell hívni a figyelmét a felnőtteknek szóló tartalmakra, ilyen programokat egybekben is csak este 9 óra után lehet sugározni. A rendelet általános jelleggel rögzítik a pornográf tartalmak sugárzásának tilalmát, illetőleg azt, hogy a gyermekek a felnőtteknek szóló vitaműsorok nézőközösségében sem vehetnek részt.

---

⁷¹ Subsidiary legislation 350.14, GN 896/2008, Requirements as to Standards and Practice Applicable to News Bulletins and Current Affairs Programmes.

⁷² Guidelines for Audio-visual Programme Content Created for Children, elérhetőség: <http://www.ba-malta.org/codes-guidelines-policies>.

⁷³ Subsidiary legislation 350.01., LN 44/1994, Television Programmes (Classification Certificates) Regulations.

⁷⁴ Subsidiary legislation 350.18, GN 261/2007., Requirements as to Standards and Practice Applicable to the Family Viewing and Listening.

Az egyes programok besorolásáról a nézőket/hallgatókat megfelelően tájékoztatni kell. Rádiós sugárzás esetén a program kezdetén, illetőleg a program megszakítása esetén a folytatás kezdetén be kell jelenteni, hogy a műsor felnőtt hallgatóságnak szól. Televíziós sugárzás esetén a besorolásnak láthatónak kell lennie a program első 30 percében, illetőleg annak megszakítása esetén a folytatás első 30 percében.

A besorolás jelzése a következő:

- mindenki számára ajánlott (univerzális) tartalmak: U betű zöld körben,
- szülői felügyelet (*parental guidance*) mellett ajánlott tartalmak: PG betűk sárga körben,
- 12 éven felülieknek ajánlott tartalmak: 12-es szám narancssárga körben,
- 16 éven felülieknek ajánlott tartalmak: 16-os szám barna körben,
- csak felnőtteknek (*adults only*) ajánlott tartalmak: AO betűk piros körben.

i. Kapcsolódó hatósági jogkörök, társszabályozási megoldások

Az egyes vonatkozó – így hírműsorokról és aktuális témákról, valamint a családi televíziózásról és rádióhallgatásról szóló – rendeletek rendelkezéseinek megsértése szabálysértés, amelynek elbírálása a médiatörvény rendelkezései alapján a Médiahatóság hatáskörébe tartozik és a médiatörvény 5. számú mellékletében foglalt mértékű bírság kiszabására van lehetősége.

Társszabályozási megoldások nem ismertek.

4. A műsorkvótákra vonatkozó rendelkezések

j. Az európai műsorkvótákra vonatkozó szabályozás

Az európai műsorkvótákra vonatkozó szabályozást a médiatörvény 4. számú, a joghatóságról és európai együttműködésről szóló kiegészítő rendelete⁷⁵ tartalmazza. A jogszabály 5. cikke gyakorlatilag szó szerint átveszi az európai műsorkvótákra vonatkozóan a 89/552/EK irányelv 4. cikk 1. pontjának, 5. és 6. cikkének rendelkezéseit. Az 5. cikk (8) bek-nek rendelkezése értelmében a műsorszolgáltatók évente kötelesek beszámolót benyújtani a Médiahatóságnak, amelyben szerepelnie kell a szolgáltató által sugárzott európai művekre, illetőleg az eredetileg máltai nyelven készült televíziós programokra vonatkozó statisztikai adatoknak, a kvóta esetleges nem teljesítése okainak, a megtett vagy megtenni tervezett intézkedéseknek. A műsorkvótákra vonatkozó rendelkezések megsértése szabálysértés, amelynek elbírálása a médiatörvény rendelkezései alapján a Médiahatóság hatáskörébe tartozik (7. cikk).

⁷⁵ Subsidiary legislation 350.04, LN 158/2000, Broadcasting (Jurisdiction and European Co-operation) Regulations.

k. Nemzeti műsorkvóták

A jogi szabályozás nemzeti műsorkvótákat nem határoz meg, ennek oka vélhetően – az ország méretével, a nyelvi korlátokkal összefüggésben – a helyi film- és programkészítés alacsony volumene.

Nagy hangsúly helyeződik viszont – a program eredetétől függetlenül – a kulturális identitás megőrzése érdekében arra, hogy a sugárzott programok megfelelő része máltai nyelvű, máltai identitást tükröző legyen. A médiatörvény 13. cikk (2) bek. d) pontja alapján ezen követelmény betartásának figyelemmel kísérése a Médiahatóság feladata.

A máltai nyelv helyes használatára vonatkozó szabályzatot rendeleti – így kötelező erejű – formában tették közzé.⁷⁶ A szabályzat értelmében a műsorszolgáltató köteles védeni a máltai nyelvet, megakadályozni a máltai nyelvet sértő személyek részvételét és biztosítani, hogy a beszélt nyelv tiszta és könnyen érthető legyen. A szabályzat a Médiahatóság feladatává teszi e tárgyban, hogy a Máltai Akadémiát felkérje egy, a máltai nyelv használatáról szóló kézikönyv elkészítésére, a nyelvi kérdésekben megkereshető tanácsadók megnevezésére továbbá, hogy szervezzen nyelvtanfolyamokat a műsorszolgáltatóknak stb.

5. A közszolgálati kötelezettségek szabályozása

A kereskedelmi műsorszolgáltatókat közszolgálati kötelezettségek nem terhelik.

Az állami üzemeltetésű digitális multiplex elindításával egyidejűleg bevezetésre kerül az ún. közérdekű (*general interest objective*) műsorszolgáltató mint köztes kategória. Ide azok a televíziós műsorszolgáltatók tartoznak majd, akik a szabad vételű multiplexre kerülés érdekében vállalják bizonyos közszolgálati feladatok ellátását is.⁷⁷

---

⁷⁶ Subsidiary Legislation 350.10, LN 133/2002, Broadcasting Code on the Correct Use of the Maltese Language on the Broadcasting Media.

⁷⁷ bővebben ld. 8. rész.

IV. A kereskedelmi műsorszolgáltatók piacra lépése

1. Az engedélyezési eljárások típusai

Ahogy arról a fentiekben már szó volt,⁷⁸ Máltán a műsorszolgáltatói jogosultság minden esetben hatósági engedélyen alapul – nem kerül sor tehát földfelszíni rendszerű analóg műsorszórás útján megvalósuló műsorszolgáltatás esetében sem pályázatra/műsorszolgáltatói szerződés megkötésére, másrésztől a műsorát kizárólag műsorelosztó rendszer segítségével terjesztő műsorszolgáltató számára sem elegendő csupán bejelentés/nyilvántartásba vétel.

A televíziós és rádiós műsorszolgáltatások engedélyezése fő szabályként a Médiahatóság hatáskörébe tartozik. A médiatörvény 10. cikk (2) bek.-e általános jelleggel rögzíti, hogy senki sem nyújthat rádiós vagy televíziós műsorszolgáltatást Máltán, Máltára irányulóan a Médiahatóság írásbeli engedélye nélkül. A 10. cikk (4) bek.-ben foglaltak szerint az engedélyek különböző típusúak lehetnek, amelyek közül a törvény az országos és helyi rádiós műsorszolgáltatásokra vonatkozót nevesíti.

A médiatörvény megszületésekor, 1991-ben a kor technikai lehetőségeinek megfelelően a fő műsorterjesztési mód az analóg földfelszíni sugárzás volt, az engedélyezés szabályozása is ennek megfelelően került kialakításra. Kiegészítő jelleggel rögzíti a 11. cikk (1) bek. e) pontja, hogy az engedély kiadásakor – amennyiben lehetséges – a frekvenciakiosztás mellett a kábeles és egyéb műsorterjesztési módokat is megfontolás tárgyává kell tenni.

Ezek az általános jellegű rendelkezéseken alapul a Médiahatóság engedélyezési hatásköre az elsődlegesen analóg földfelszíni sugárzással, illetőleg a műsorszolgáltatótól elkülönülő személy által üzemeltetett kábel- és digitális földfelszíni műsorterjesztő szolgáltatók által terjesztett televíziós és rádiós műsorszolgáltatásokra vonatkozóan.

A médiatörvény későbbi módosításaként került a Médiahatóság hatáskörébe a digitális rádiós tartalomszolgáltatások [16B. cikk], valamint a műholdas televíziós és rádiós tartalomszolgáltatások [IIIA. rész] engedélyezése. A digitális rádiós műsorterjesztési és tartalomszolgáltatás engedélyezésének, működési feltételeinek részletszabályait a médiatörvény 29. számú kiegészítő rendelete⁷⁹ tartalmazza.

A Médiahatóság a műsorszolgáltatói engedélyeket egyedi kérelmek alapján, az alkalmasság vizsgálatát követően, a rendelkezésre álló források figyelembevételével adja ki. Pályázati eljárást az analóg földfelszíni műsorterjesztésre szolgáló frekvenciák kiosztására nézve sem folytatnak le, ezek újraelosztására ugyanis nem kerül sor bizonyos időközönként automatikusan. A műsorszolgáltatói engedély kiosztásával egyidejűleg biztosítja a szolgáltató részére a Médiahatóság a vezeték nélküli távközlésért felelős miniszter által kijelölt frekvencia használatát,⁸⁰ mely az engedéllyel együtt megújítható. A műsorszórást a műsorszolgáltatók saját, a Médiahatóság által üzemeltetett Gharghur adótoronyba telepített

---

⁷⁸ Ld. 2. rész. d)/i. pont.

⁷⁹ Subsidiary Legislation 350.29., LN 199/2007, Digital Radio Broadcasting Regulations, a továbbiakban: digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet.

⁸⁰ Ld. médiatörvény IV. rész.

berendezéseik segítségével végzik. Frekvencia akkor szabadul fel, ha a műsorszolgáltató nem kéri engedélye meghosszabbítását, vagy arra valamilyen okból alkalmatlanná válik.

A jelenleg hatályos szabályozás szerint azonban nem minden televíziós és rádiós műsorszolgáltatás tartozik a Médiahatóság engedélyezési hatáskörébe. A kivételeket a médiatörvény 16A. cikke tartalmazza. Ide tartoznak:

- a kulturális miniszter – a 2009-es módosítást megelőző szövegezés szerint a kormány – által vagy felhatalmazásával kiadott engedélyek alapján nyújtott rádiós és televíziós szolgáltatások,
- a médiatörvény hatályba lépése előtt kiadott engedély alapján működő szolgáltatók.

A fenti kivétel alapján a kábeltelvíziós rendeletben foglaltak szerint gyakorlatilag kiesnek a Médiahatóság engedélyezési hatásköréből a kábeltelvíziós szolgáltató (Melita Cable Plc.) saját csatornáit. Ezeket ugyanis – a médiatörvény 16A. cikkben foglaltak szerint a kormány felhatalmazása alapján – a kábeltelvíziós rendeletben foglaltak szerint⁸¹ a Hírközlési Hatóság engedélyezi, amennyiben azok tematikája az alábbiakra korlátozódik:

- a szolgáltatóra és programjaira vonatkozó információk,
- programelőzetesek,
- filmek,
- sport- és hasonló műsorok
- időjárás adatok és általános információk (hírműsorok azonban csak a Hírközlési Hatóság előzetes engedélyével),
- általános jellegű szórakoztató műsorok,
- kizárólagosan hangjelek (rádióműsorok), hírműsorok azonban csak a Hírközlési Hatóság előzetes engedélyével).

A kábeltelvíziós szolgáltatóhoz hasonlóan saját csatornákat – pl. sportcsatornákat – működtet a GO Plc. digitális fölfelzárni televíziós műsorterjesztő is,⁸² ám ezek működésének jogalapja nem teljesen egyértelmű.⁸³ A Médiahatóság és a Hírközlési Hatóság által közzétett jogszabály módosítási tervezetben,⁸⁴ valamint a digitális közműsorszolgáltatási stratégiát tartalmazó dokumentumban⁸⁵ található utalásból láthatóan a gyakorlatban ezekre nézve is a kábeltelvíziós rendelet rendelkezéseit alkalmazzák, az abban foglalt felhatalmazás alapján, a Hírközlési Hatóság engedélye alapján működnek.

---

⁸¹ Ld. kábeltelvíziós rendelet 1. sz. melléklete (First Schedule).

⁸² Ld. <http://www.go.com.mt/>

⁸³ Az engedély forrása a MAVISE adatbázis (ld.

http://mavise.obs.coe.int/cocoon/tp/competent_authority/77/competent_authority.pdf), illetőleg a Hírközlési Hatóság honlapján közzétettek alapján sem azonosítható be pontosan.

⁸⁴ Ld. alább 87.

⁸⁵ A Policy and Strategy for Digital Broadcasting that meets General Interest Objectives,

<http://www.mca.org.mt/newsroom/openarticle.asp?id=691>, 6.2. pont.

Az engedélyeztetési eljáráson kívül a médiatörvény egyéb rendelkezései természetesen ezekre a csatornákra nézve is irányadóak, a műsortartalmak ellenőrzését a Médiahatóság végzi, nyilvántartásba vételük módját azonban a médiatörvény nem szabályozza.

Tervezett jogszabályi változások

A fentiek szerint a jelenlegi szabályozás alapján átfedések mutatkoznak a két hatóság hatásköre között.⁸⁶ A műsorszolgáltatások engedélyezési rendszere egységesítése érdekében a Médiahatóság és a Hírközlési Hatóság közösen kidolgoztak egy *Broadcast Distribution Services Regulations* (műsorterjesztési rendelet) munkacímet viselő szabályozási tervezetet, illetőleg ehhez kapcsolódóan a kábeltelevíziós rendelet módosításának tervezetét, melyet 2009. februárjában iparági egyeztetésre bocsátottak.⁸⁷

A tervezet szerint az elektronikus hírközlési hálózatokon nyújtott műsorterjesztési szolgáltatás, a továbbított programtartalmaknak engedélyezése és ezek ellenőrzése a Médiahatóság kizárólagos hatáskörébe fog tartozni, a kábeltelevíziós rendelet kapcsolódó rendelkezései hatályukat veszítik.

A műsorterjesztő saját, tematikus csatornáit (*own-cast*) – melyek lehetséges tematikája a kábeltelevíziós rendeletben foglaltakkal egyező – a tervezet hatályba lépését követően szintén a Médiahatóság fogja engedélyezni. A műsorterjesztési engedély típusa szerint vonatkozhat saját készítésű rádiós és/vagy televíziós csatornák terjesztésére, és/vagy egyéb rádiós és/vagy televíziós csatornák továbbkövetítésére. A médiatörvény 10. cikk (6) bek.-ben foglalt tulajdoni korlátozás figyelembevételével a Médiahatóság engedélyt adhat más személy részére is a műsorterjesztési hálózaton továbbított rádiós és/vagy televíziós műsorszolgáltatás nyújtására. A műsorterjesztő csatornakiosztását az engedély iránti kérelemmel együtt be kell majd nyújtani a Médiahatóság felé jóváhagyás végett.

A digitális rádiós szolgáltatásokat a tervezett változások nem érintik, azokra nézve továbbra is digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet lesz irányadó.

A két hatóság által kiadott konzultációs dokumentum a tervezett jogszabályváltozás hatályba lépési dátumaként 2010. január 1. napját irányozta elő, azonban erre azóta sem került sor.

A továbbiakban kiindulási pontként a médiatörvény vonatkozó előírásait – mint főszabályokat – vizsgálom, jelezve, ha az egyes, fent említett rendeletek a vizsgált kérdésre külön előírást tartalmaznak és azok említésre méltó mértékben eltérnek a médiatörvény előírásától.

---

⁸⁶ Megj.: A jelenlegi szabályozás zavarát mutatja elektronikus hírközlésről szóló törvény 5. cikkében kifejezetten rögzíti, hogy hatálya nem érinti az elektronikus hírközlési hálózatokon továbbított üzenetek tartalmát, illetőleg az elektronikus hírközlési hálózatok segítségével nyújtott szolgáltatásokra, tartalom- és műsorszolgáltatásra vonatkozó egyéb jogszabályok szabályozási körét, ennek ellenére az alá tartozó kábeltelevíziós rendeleteknek vannak műsorszolgáltatási elemei.

⁸⁷ Ld. Consultation on the making of regulations entitled Broadcast Distribution Services Regulations and on amendments to the Cable Systems (General) Regulations, 2001 – Explanatory Memorandum, Joint Consultations issued by the Broadcasting Authority and the Malta Communications Authority, 2009. február 23. www.ba-malta.org/file.aspx?f=882.

2. Az engedély kiadásához kapcsolódó alkalmassági feltételek

Személyi feltételek

A médiatörvény 10. cikk (5) bek.-e korlátokat állít fel a tekintetben, hogy mely személyek lehetnek a műsorszolgáltatási engedélyek jogosultjai. Fő szabály szerint engedély csak olyan, Máltán máltai jogszabályok alapján alakított gazdasági társaság részére adható, amely helyi rádió esetében teljes egészében máltai állandó lakos(ok), máltai állampolgár(ok) tulajdonában áll, egyéb esetben pedig a szavazati jogot biztosító részvények/üzletrészek többségét ilyen személy(ek) kezében van. Kivételt jelent ez alól szabály alól, ha Máltát a külföldi honosság a személyek tekintetében nemzetközi – főként nemzetközi szerződésből eredő vagy viszonyosságon alapuló – kötelezettség terheli, különösen az Európai Unió többi tagországából származó személyek felé.

Az országos televíziós és rádiós engedélyektől eltérően helyi rádiós szolgáltatásra máltai állampolgárságú, Máltán állandó lakóhellyel rendelkező magánszemélyek részére is kiadható engedély.

A médiatörvény 16A. cikke alapján ezek a személyi feltételek a miniszter által vagy felhatalmazása alapján működő műsorszolgáltatókra nem vonatkoznak.

Gazdasági feltételek

Az engedély iránti kérelmek elbírálásakor a Médiahatóságnak értékelnie kell a tervezett szolgáltatás gazdasági potenciáját, életképességét, a tervezett programok minőségét, a technológiai és műsorszórási terveket, projekteket. Az engedély kiadásakor figyelemmel kell lennie arra, hogy a jogosult képes legyen teljesíteni a médiatörvény előírásait, a Médiahatóságnak az alkotmányban meghatározott feladata teljesítése körében kiadott rendelkezéseit [11. cikk (2) bek.].

Konkrét gazdasági követelményeket sem a médiatörvény, sem kiegészítő rendeletei nem fogalmaznak meg. A kérelem benyújtásakor⁸⁸ azonban a kérelmezőnek részletes adatokkal kell szolgálnia jelenlegi vagyoni, pénzügyi helyzetét és gazdasági terveit illetően. Így be kell nyújtania a kérelem mellékleteként egy legalább 3 évet felölelő pénzügyi megvalósíthatósági tanulmányt, nyilatkoznia kell alaptőkéről, részvényeiről – ennek körében a legalább a részvények 5%-ával rendelkező személyek adatairól –, a törzstőke emelésének módjáról, hiteleiről stb. Emellett előrejelzéssel kell szolgálnia a tekintetben, hogy melyik évre tervez először üzleti nyereséggel, és milyen módon kíván hirdetésekkel vagy egyéb úton bevételekre szert tenni. A Médiahatóság mindezen szempontokat – a kérelem többi kérdésére adott válaszhoz hasonlóan – pontoszza és a többi válasszal együtt összességében értékeli az alkalmasság szempontjából.

---

⁸⁸ A kérelmet országos analóg rádiós szolgáltatások – illetőleg a médiatörvény 10. cikk (6) bek. c) pontja, illetőleg 35. cikk (2) bek.-e alapján a megfelelő szabályozás kidolgozásáig vélhetően a televíziós szolgáltatások – tekintetében a médiatörvény 4. sz. melléklet A. részét képező formanyomtatványon kell előterjeszteni. A digitális rádiós szolgáltatások engedélyezése iránti kérelem formanyomtatványát a digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet tartalmazza.

A Médiahatóság a műsorszolgáltatók gazdasági helyzetét az engedély hatálya alatt is folyamatosan nyomon követi. A műsorszolgáltatási engedély – a helyi rádiós műsorszolgáltatást kivéve – kötelező tartalmi elemként tartalmazza⁸⁹ a jogosult azon kötelezettségét, hogy minden üzleti év auditált mérlegét, az üzletmenetét és vállalati struktúráját tartalmazó beszámolóját nyújtsa be a Médiahatóság felé.

Műszaki feltételek:

A médiatörvény 4. számú mellékletének C. része részletes technikai követelményeket állapít meg a VHF/FM sávon, a 87,5 – 108,0 MHz tartományon sugárzó országos rádiók számára. Az elektronikus hírközlési hálózaton műsorterjesztést végzők vonatkozásában a kábeltelvíziós rendelet 3. számú melléklete tartalmaz részletes műszaki előírásokat.

A Médiahatóság hatáskörébe tartozó, analóg sugárzással terjesztett csatornák engedély iránti kérelmében – a műszaki felkészültség felmérése érdekében – a formanyomtatvány kitöltésével részletes adatokat kell szolgáltatniuk pl. a meglévő vagy beszerezni tervezett jeladó berendezésről, a használni kívánt felszerelésekről, a sugárzás módjáról, a használat vagy kialakítani tervezett stúdióról stb.⁹⁰ A stúdió tekintetében a digitális rádiós engedélyért folyamodóknak is információkkal kell szolgálniuk.⁹¹

Szakmai feltételek:

Konkrét szakmai követelményeket a médiatörvény nem jelöl meg. Az engedélyért folyamodóknak azonban be kell számolniuk jelenlegi és tervezett személyi állományuk létszámáról, a vezetőségről illetve munkatapasztalatáról. A kérelem formanyomtatványából következően az engedély kiadását követően a Médiahatóság – feltehetően a médiatörvény 15. cikkében és 16. cikk (2) bek.-ben foglalt általános felhatalmazása alapján – felhívhatja a jogosultat annak bejelentésére, hogy mely mérnöki cég vagy tanácsadó szervezet nyújt részére szolgáltatást, tanácsadást a jeladó berendezések, stúdiók működtetése körében.

3. Az engedélyezési eljárások főbb szabályai

Tekintettel arra, hogy az engedélyek kibocsátása nem pályáztatás, hanem a rendelkezésre álló kapacitások függvényében egyedi kérelmek alapján történik – így a Médiahatóság a kérelmező alkalmasságát általában önmagában és nem más pályázókhoz viszonyítva ítéli meg –, a médiatörvény csupán általános követelményeket fogalmaz meg, melyeket a döntés meghozatalánál figyelembe kell venni.

A médiatörvény 11. cikkében foglaltak szerint az engedély kibocsátásakor a Médiahatóságnak általánosságban figyelemmel kell lennie véleménynyilvánítás szabadsága és a pluralizmus alapelveinek – mint a műsorszolgáltatás legfontosabb alapelveinek – érvényesülésére, a különböző ízléseket kiszolgáló programok terjesztésének kívánalmára, a

⁸⁹ Ld. médiatörvény 1. sz. melléklet („First Schedule”) 1/g) pont.

⁹⁰ Ld. médiatörvény 4. sz. melléklet („Fourth Schedule”) A/11-12. pont.

⁹¹ Ld. digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet, 2. sz. melléklet („Second Schedule”), 14. pont.

frekvenciák elosztására vonatkozó nemzeti műsorszórás terv betartására, a monopóliumok, illetőleg bizonyos csoportok, csatornák erőfőlénye kialakulásának megelőzésére, valamint arra, hogy amennyiben lehetséges, vegye figyelembe a kábeles vagy más hasonló technikai módszerrel történő műsorszórás lehetőségét.

Az engedély iránti kérelmek elbírálásakor a Médiahatóságnak értékelnie kell a tervezett szolgáltatási gazdasági potenciáját, életképességét, a tervezett programok minőségét, a technológiai és műsorszórás tervek, projekteket. Az engedély kiadásakor figyelemmel kell lennie arra, hogy a jogosult képes legyen teljesíteni a médiatörvény előírásait, a Médiahatóságnak az alkotmányban meghatározott feladata teljesítése körében kiadott rendelkezéseit.

A konkrét kérelmek benyújtása a fentiekben említettek szerint formanyomtatványon történik. Az országos analóg rádiós szolgáltatás⁹² engedélyezése iránti kérelem formanyomtatványát a médiatörvény 4. mellékletének A. pontja, digitális rádiós szolgáltatás esetén a vonatkozó rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A helyi rádiós engedély kérelem formanyomtatványát a Médiahatóság állította össze, az a honlapjáról letölthető.⁹³

A kérelemben – a formanyomtatványban feltüntetett kérdésekre adott válasszal – meg kell jelölni a kérelmezőre, a személyi állományára, a tervezett programokra, a megcélolni kívánt hallgatóságra/nézőközönségre vonatkozó adatokat, illetőleg a kérelmező jelenlegi és tervezett gazdasági és pénzügyi helyzetét, a tervezett bevételeit, a kérelmező gazdasági egyéb gazdasági érdekeltségeit, az alkalmazni kívánt jeladót és egyéb technikai berendezéseket, a használni kívánt stúdiót érintő fontosabb adatokat.

A médiatörvény 35. cikkében foglaltak szerint a Médiahatóság a kulturális és a vezeték nélküli távközlésért felelős miniszterrel együttesen gyakorolt szabályozási jogkörében kiadott rendeletben meghatározhatja az engedély iránti kérelem benyújtásának módját – ideértve az alkalmazott formanyomtatványokat is –, és azt is, hogy a kérelemben milyen típusú technikai és más természetű információk megadása szükséges. Ilyen rendelet megalkotásáig a 4. számú melléklet rendelkezései alkalmazandók.

A formanyomtatványon benyújtott kérelmeket a Médiahatóság – országos analóg rádiós, illetőleg a 10. cikk (6) bek. c) pontjában foglaltak alkalmazásával a televíziós szolgáltatások esetében – a médiatörvény 4. számú melléklete B. részében foglalt értékelő lap kitöltésével bírál el – a kérdésre adott válaszokat a kérelmező alkalmassága szempontjából 1–5 ponttal értékelve. Arra nézve, hogy milyen összpontszám szükséges az engedély kibocsátásához, a médiatörvény rendelkezést nem tartalmaz.

Azon kérelmező, akinek kérelmét a Médiahatóság elutasította, és úgy látja, hogy ennek során nem a természetes igazságérzet szabályainak megfelelően járt el, súlyosan ésszerűtlenül cselekedett vagy indokolatlanul hátrányos megkülönböztetést alkalmazott, illetőleg azon kérelmező is, akinek kérelme legalább 4 hónapja függőben van, a döntés illetve mulasztás ellen a Fellebbviteli Bírósághoz fordulhat [11. cikk (3) bek.]

---

⁹² Televíziós műsorszolgáltatás engedélyezése iránti kérelemnek külön formanyomtatványa nem készült, vélhetően a médiatörvény 10. cikk (6) bek. c) pontja, illetőleg 35. cikk (2) bek.-e utaló szabálya alapján a 4. sz. mellékletben található formanyomtatványt használják.

⁹³ http://www.ba-malta.org/licence_app

4. Az engedély jogi formája, tartalma, időtartama, megújíthatósága

Az engedély jogi formája

Az engedély alapvetően a Médiahatóság – illetőleg kábeltelevíziós szolgáltató saját csatornái esetében a Hírközlési Hatóság – hatósági aktusaként jelenik meg.

A médiatörvény 3. cikk (2) bek.-e értelmében a Médiahatóságnak lehetősége van arra, hogy műsorszolgáltatást is nyújtson akár saját erőből, akár szerződéses szolgáltatón keresztül. Ezek a szerződéses szolgáltatók a médiatörvényben foglaltak betartásával, a Médiahatóságnak fizetett ellenszolgáltatás ellenében nyújtanak szolgáltatásokat a Médiahatóság számára és nevében [3. cikk (4) bek.]. Ennek következtében a médiatörvény rendelkezéseiben az engedély szinonimájaként több helyütt a szerződés is megjelenik, ám ennek gyakorlati jelentősége kevés, a Médiahatóság műsorszolgáltatóként jelenleg csak az ún. politikai összeállítások tekintetében vállal szerepet.⁹⁴

Az engedély tartalma

A médiatörvény és 1. számú melléklete⁹⁵ keretjelleggel meghatározza, hogy az egyes engedélyeknek mire nézve kell rendelkezéseket tartalmaznia, a tartalom részletes kidolgozása azonban a Médiahatóság feladata.

A médiatörvény 10. cikk (3) bek.-e általánosságban azt rögzíti, hogy a Médiahatóság a törvény rendelkezéseit betartva olyan feltételeket, korlátozásokat fogalmazhat meg az engedélyben foglaltan, amelyeket csak jónak lát. Ezt a – látszólag nagy szabadságot biztosító – szabályt a törvény további rendelkezései pontosítják. A 10. cikk (9) bek.-nek rendelkezése rögzíti, hogy az 1. számú mellékletben foglalt feltételek az engedély kötelező elemei, azzal, hogy a helyi rádiós szolgáltatások a közérdek szem előtt tartása mellett a lehető legkevesebb, az országos rádiókénál kevésbé terhes szabályozás alá kell, hogy essenek. A 16. cikk (3) bek.-e előírja a Médiahatóság számára, hogy minden olyan elemet – ideértve az 1. számú melléklet rendelkezéseit – foglaljon bele az engedélybe, amelyeket szükségesnek és alkalmasnak talál a médiatörvény rendelkezései teljesülésének biztosítása céljából. Kiemelt kötelező eleme az engedélynek az a rendelkezés, amely a Médiahatóságot feljogosítja arra, hogy az engedélyben foglalt feltételek megszegése esetén az engedélyt – azonnali hatállyal vagy az értesítésben megjelölt időponttal – visszavonja vagy azt meghatározott ideig vagy további értesítésig felfüggeszse.

Nem kötelező, csupán lehetséges elemei az engedélynek a 10. cikk (10) bek.-ben említett, a műsorszórási idő napi minimumát és/vagy maximumát, a napi műsorszórási időszakot meghatározó rendelkezések.

A 1. számú mellékletben foglaltak értelmében általánosságban az engedély része kell legyen mindazon feltétel, amely a médiatörvény által meghatározott kötelezettségek teljesítését célozza, továbbá lehetővé teszi az engedélyben foglalt technikai követelmények

---

⁹⁴ Ld. Aquilina 9. pont.

⁹⁵ First Schedule, Purposes for Which Provision is to be Made in Licences and Contracts for the Provision of Broadcasting Services.

teljesítésének ellenőrzését és kikényszerítését, kötelezi a jogosultat engedélyben meghatározott műsorszolgáltatási díjak megfizetésére, a Médiahatóság által meghatározott információk nyújtására, az engedélyben foglaltak megsértésével felmerült költségek megtérítésére, valamint – a helyi rádiós szolgáltató kivételével – az éves auditált mérlege és beszámolója benyújtására. Emellett az engedély meghatározza a műsorszóró berendezések használatának feltételeit is.

Az egyes engedélyeknek feltételként kell megfogalmazniuk különösen azt, hogy a jogosult tegeyen eleget a Médiahatóság rendelkezéseinek, az engedélyben, illetőleg a Médiahatóság által jóváhagyott programszolgáltatási tervben foglaltaknak. Az engedélynek meg kell követelnie a jogosulttól, hogy tegeye lehetővé a Médiahatóság vagy a távközlésért felelős minisztérium alkalmazottja vagy általa felhatalmazott más személy számára, hogy az engedélyes által a szolgáltatás nyújtása kapcsán használt helyiségbe, annak területre belépjen, a berendezéseket megvizsgálja, kipróbálja. Kötelező rendelkezés továbbá, hogy a szolgáltató a programok felvételét 90 napig, a hírprogramok leiratát (transcript), az adások teljes logját 1 évig megőrizze és azokat a Médiahatóság vagy bíróság felhívására bemutassa. A műsorszolgáltató engedélyben foglalt kötelezettsége a nézői, hallgatói panaszok kezelésére vonatkozó eljárási szabályzat kidolgozása is.⁹⁶

Az engedély időtartama, megújíthatósága

A médiatörvény 10. cikk (12) bek.-ben foglaltak szerint az engedély – amennyiben a Médiahatóság azt korábban nem vonta vissza – az abban meghatározott ideig, de maximum 8 évig marad hatályban.

Az engedély lejárta előtt 1 éven belül további engedélyért – meghosszabbításért – folyamodhat, melyet indokolatlanul nem lehet visszautasítani. Az engedély megújítása tehát nem automatikus, de amennyiben a jogosult alkalmassága fennáll, erre jogszerűen igényt tarthat.

A médiatörvényben meghatározott 8 év az időtartam törvényi maximuma, a Médiahatóság ennél rövidebb időre is jogosult engedélyt kibocsátani. Helyi rádiók esetében például – belső policy alapján – maximum 2 évre, illetve időlegesen működő helyi rádió esetében maximum 1 hónapra szólnak a kiadott engedélyek.⁹⁷

A médiatörvény rendelkezéseitől eltérően a digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet 6. pontja értelmében a digitális rádiós engedély maximum 4 évre adható ki. Ez az engedély is megújítható.

A műsorterjesztők saját csatornáik engedélyének érvényességi ideje 10 év.⁹⁸

---

⁹⁶ Ld. médiatörvény 1. sz. melléklet 1-2. pont.

⁹⁷ Ld. 2008. évi jelentés 3. pont, <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>, illetőleg az éves jelentések kiadott engedélyekre vonatkozó pontjai, http://www.ba-malta.org/annual_reports.

⁹⁸ Ld. kábeltelvíziós rendelet 1. sz. melléklete (First Schedule).

V. Külső és belső pluralizmus a kereskedelmi műsorszolgáltatásban

1. A kiegyensúlyozott, pártatlan tájékoztatásra irányuló követelmények

A Máltai alkotmány, amely a Médiahatóság létrehozásáról rendelkezik, annak egyik fő feladatává teszi a megfelelő szintű pártatlanság biztosítását a politikai, gazdasági természetű vitás kérdésekben a rádiós és televíziós műsorszolgáltatások tekintetében. A Médiahatóság feladatkörébe tartozik továbbá annak biztosítása, hogy a műsorszórás kapacitás és műsoridő igazságosan kerüljön elosztásra a különböző politikai pártokhoz kötődő személyek között [119. cikk].

A Médiatörvény 13. cikk (2) bek.-e általános jelleggel rögzíti a Médiahatóság felügyeleti jogkörét a rádiós és televíziós műsorok tartalma felett. Ennek keretében kötelessége megbizonyosodni arról, hogy a lehetséges legnagyobb mértékben teljesül – többek között – azon követelmény, hogy a híreknek, az aktuális ügyeknek megfelelő műsoridőt biztosítsanak és azok megfelelő pártatlansággal kerüljenek bemutatásra [c] pont], valamint a politikai, a gazdasági jellegű vitás kérdések, az aktuális közpolitika tekintetében a megfelelő szintű pártatlanság fenntartásra kerüljön [f] pont].

Figyelemmel arra is, hogy a hatályos jog semmilyen korlátot nem állít az egyes politikai pártok, szakszervezetek, egyházak stb. műsorszolgáltató szervezetekben történő tulajdon-, illetőleg befolyásszerzése elé, ezeknek a rendelkezéseknek teljesülését a Médiahatóság – a közszolgálati műsorszolgáltatókat kivéve – valamennyi műsorszolgáltató összes programjának összehatása szempontjából vizsgálja.

A 13. cikk (2) bek.-nek rendelkezéseinek megsértését a Médiatörvény 5. számú melléklete a Médiahatóság által elbírálandó és szankcionálandó szabálysértések közé sorolja.

A helyi rádióadók (*community radio services*) tekintetében a Médiatörvény több tekintetben az országosan elérhető műsorszolgáltatókhoz képest eltérő rendelkezéseket tartalmaz. A Médiatörvény 13. cikk (3) bek.-e a folyamatosan működő helyi rádiókra nézve a Médiahatóság feladatává teszi annak biztosítását, hogy az engedély jogosultja vagy más személy, szervezet nézetei vallási kérdésekben, politikailag vagy gazdaságilag vitás, aktuális közpolitikai ügyek tekintetében nem válnak uralkodóvá. A Médiatörvény 1. számú mellékletének 3. pontja egyébiránt a helyi rádiós műsorszolgáltatási engedély egyik elemévé teszi annak kikötését, hogy a helyi rádióadó csak helyi jellegű hírműsorokat, aktuális ügyekről szóló programokat sugározhat [f] pont].

A Médiatörvény a politikai egyensúly biztosítására irányuló alkotmányos feladatának ellátása érdekében meglehetősen erős eszközöket ad a Médiahatóság kezébe. Egyrészt [13. cikk (4) bek.] feladatává teszi, hogy időről időre állítson össze politikai bejátszásokat (*political spots*) tartalmazó politikai műsorvázlatokat (*schemes of political broadcasts*), amelyekben méltányosan oszlanak el a rendelkezésre álló eszközök és a műsoridő a különböző parlamenti pártok között,⁹⁹ másrészt készítsen kiegyensúlyozott beszélgetős- és vitaműsorokat, amelyben a különböző érdekcsoportokba tartozó különböző nézeteket

⁹⁹ Ilyen politikai műsorvázlatok összeállítására főként a parlamenti, helyhatósági, európai parlamenti képviselőválasztásokat megelőzően kerül sor, ld. Annual Reports of the Broadcasting Authority, http://www.ba-malta.org/annual_reports.

képviselő személyek lehetőséghez juthatnak, valamint olyan kommentárokat, egyéb, aktuális közpolitikai kérdéseket érintő műsorokat, amelyekben a résztvevők előadhatják különböző nézeteiket, észrevételeiket.

A Médiahatóság e feladatkörét erősíti, hogy a Médiatörvénynek a reklámszabályzatot tartalmazó 3. számú melléklet 1. cikk (f) pontja általános jelleggel kimondja a politikai természetű hirdetések tilalmát, ha azokat nem a Médiahatóság által engedélyezett, a politikai műsor keretei között teszik közzé.

A fenti feladatának teljesítése érdekében a Médiahatóság bármely máltai műsorszolgáltatót felhívhatja, hogy ellenszolgáltatás nélkül bocsássa rendelkezésére a programok elkészítéséhez szükséges felvételeket, egyéb eszközöket, illetve az elkészült műsort a Hatóság által meghatározott napon és időben ellenszolgáltatás nélkül sugározza. Ez a hatáskör azonban csak egy demokratikus társadalomban igazolható mértékben gyakorolható.¹⁰⁰

A Médiahatóság az alkotmány 119. cikkében foglalt kötelezettsége teljesítése, továbbá a médiatörvényben foglalt feladatai ellátása körében írásban utasításokat adhat a műsorszolgáltatók, valamint a műsorszolgáltatásért felelős személyeknek, amelyben felhívhat valamely anyag sugárzására, az attól való tartózkodásra, azt feltételhez kötheti, előre bekérheti a szövegkönyveket, a műsorok adatait, bekérheti a műsorok felvételeit és bármely más információt, amelyre a feladatai teljesítéséhez szüksége lehet. [15. cikk]

A politikai pártoknak az egyes médiumokban történő tulajdon- és befolyásszerzését Máltán jogszabályilag nem korlátozzák, ugyanakkor politikai pártok funkcionáriusai közvetlenül nem működhetnek közre a hírek összegyűjtésében és közlésében.¹⁰¹

2. Hozzáférési kötelezettségek a médiában

Politikai pártok

A politikai pártoknak a rádiós és televíziós médiumokhoz történő hozzáférése egyrészt az előző pontban tárgyalt, a Médiahatóság által az alkotmány 119. cikkében foglalt kötelezettsége teljesítéseként összeállított politikai összeállításokon keresztül, másrészt azáltal érvényesül, hogy a jelenleg hatályos jogszabályok nem állítanak korlátokat az egyes médiumokban történő befolyás-, illetőleg tulajdonszerzésükkel szemben.

A két jelentős parlamenti pártnak – a tulajdonában álló gazdasági társaságon keresztül – saját országos televíziós, illetőleg rádiós csatornája van:

- Nemzeti Párt (*Nationalist Party*): Radio 101 és a Net TV – MediaLink Communications Limited gazdasági társaságon keresztül,
- Munkáspárt (*Labour Party*): Super One Radio és a One TV – One Productions Limited gazdasági társaságon keresztül.

---

¹⁰⁰ IL. 1. rész b. pont.

¹⁰¹ L. Subsidiary legislation 350.14, GN 896/2008, Requirements as to Standards and Practice applicable to News Bulletins and Current Affairs Programmes, 3.2. pont.

A szabályozás indoka azon belátás volt, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató pártatlansága sem biztosítható teljes mértékben tekintettel a hatalmon lévő politikai erők befolyására, így a médiapiac liberalizálásakor jobbnak látták azt a megoldást, hogy valamennyi párt és érdekcsoport saját csatornát birtokolhat, ahol kifejtheti nézeteit, mintegy egymást ellensúlyozva.

Egyházak

Az egyházak tulajdon- és befolyásszerzése az egyes médiumokban – a politikai pártokhoz hasonlóan – nem esik korlátozás alá. Málta egyetlen jelentős egyháza a katolikus egyház saját országos rádióadót üzemeltet (Radio RTK).

A vallási műsorok, a vasárnapi mise, a vallási ünnepek közvetítése a Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy¹⁰² meghatározása szerint a tágabb értelemben vett közszolgálati műsorszolgáltatás körébe tartoznak. Az ilyen jellegű műsorok elkészítésének, sugárzásának részleteit a Kormány és a közszolgálati műsorszolgáltató (PBS Ltd.) közötti szerződés szabályozza.¹⁰³

Régiók

Kulturális értelemben Gozo szigete – Málta második legnagyobb lakott szigete – tekinthető önálló régiónak. A Gozo szigetét, az ottani társadalmat, kultúrát, életstílust bemutató, tükröző műsorok sugárzása a Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy meghatározása szerint a tágabb értelemben vett közszolgálati műsorszolgáltatás körébe tartoznak. Az ilyen jellegű műsorok elkészítésének, sugárzásának részleteit a Kormány és a közszolgálati műsorszolgáltató (PBS Ltd.) közötti szerződés szabályozza.¹⁰⁴

*Kormány-közlemények*¹⁰⁵

A Médiahatóságnak meglehetősen széles jogköre van a műsorszolgáltatók műsorrendjének meghatározásában.¹⁰⁶ Ennek keretében többek között utasítást adhat bármely elemnek a műsorrendbe történő beillesztésére [23. cikk (4) bek. c) pont].

A miniszterelnöknek lehetősége van kormányzati közlemények közzétételét kezdeményezni, erre nézve azonban közvetlenül nem adhat utasítást a Médiahatóságnak vagy a műsorszolgáltatóknak, előzetesen az államelnökhöz kell fordulnia a Médiahatóság megkeresése érdekében. Az államelnök írásbeli felhívására a Médiahatóság köteles az ott megjelölt a közleményt vagy más anyagot ingyenesen, az ott meghatározott időpontokban közzétenni vagy bármely máltai műsorszolgáltatót – a fenti jogkörét gyakorolva – erre nézve utasítani. A közlemény sugárzásakor a Médiahatóság vagy a műsorszolgáltató bejelentheti, hogy a fentiek szerint utasításra járt el [36. cikk (1) – (2) bek.].

¹⁰² National Broadcasting Policy 2004., http://www.ba-malta.org/dig_terrestrial.

¹⁰³ Ld.7. rész.

¹⁰⁴ Ld.7. rész.

¹⁰⁵ Ld.<http://www.ba-malta.org/political-broadcast>.

¹⁰⁶ Médiatörvény 23. cikk.

A Médiahatóság weboldalán¹⁰⁷ utalás található ún. miniszteri műsorszolgáltatásra (*ministerial broadcasts*) nézve. A forrásmegjelölés nélküli, leginkább elvi kívánalmak rögzítésének tekinthető dokumentumban foglaltak szerint a kormánynak lehetőséget kell biztosítani a miniszteri közlemények közzétételére, melyek főként tisztán tényyszerű, az elfogadott jogszabályokat, cselekvési terveket magyarázó, illetőleg a társadalmi együttműködést igénylő kérdésekben a nemzeti kooperációra felhívó jellegűek. A közleményeknek a lehető legnagyobb mértékben pártatlanoknak kell lenniük, a válaszadás jogát pedig biztosítani kell. Amennyiben a Médiahatósággal másképp nem állapodnak meg, a kormányközleményekre szánt műsoridő alkalmanként a 15 percet, évente pedig a 240 percet nem haladhatja meg. A miniszteri közleményeket elsősorban a közszolgálati műsorszolgáltatónak kell közzétennie, de sürgős helyzetben a Médiahatóság szélesebb műsorszolgáltatói kör bevonása felől is intézkedhet. A kormányközlemény közzétételére vonatkozó igényt – ahogy a válaszadási jog gyakorlására vonatkozó igényt is – a Médiahatóság felé kell bejelenteni, a közlemény tervezett szövegét, beszélgetés esetén annak főbb pontjait pedig a sugárzást megelőzően elérhetővé kell tenni számára. A Médiahatósággal kötött ellenkező tartalmú megállapodás hiányában választások, népszavazások kampányidőszakában kormányközleményeket nem tesznek közzé. A miniszterelnök által kiadott, a „népnek címzett” (*address to the nation*) közlemények nem tartoznak a kormányközlemények körébe.

3. A médiakoncentráció korlátozása

a. A szabályozás modellje, a beavatkozás alapja

A beavatkozás alapja az adott szervezet, személy, cég tulajdonában lévő, irányítása alatt álló, szerkesztői felelősségi körébe tartozó rádió- és televíziócsatornák száma.[médiatörvény 10. cikk (6) bek.]

A Médiatörvény 10. cikk (6) bek. a) pontjában foglaltak szerint egy adott szervezet, személy, cég tulajdonában, irányítása,illetőleg szerkesztői felelőssége alatt legfeljebb egy-egy földfelszíni sugárzással vagy kábelén terjesztett rádiós, televíziós műsorszolgáltató, illetőleg egy (földfelszíni sugárzással vagy kábelén terjesztett) távadásra szakosodott rádiós vagy televíziós műsorszolgáltató állhat. Ugyanazon műsorszolgáltató párhuzamos földfelszíni sugárzása és kábeles átvitele egy műsorszolgáltatásnak minősül.

Jelenleg¹⁰⁸ 3 olyan társaság van, melynek egynél több műsorszolgáltató van tulajdonában:

- MediaLink Communications Limited – Radio 101 és a Net TV tulajdonosa,
- One Productions Limited – Super One Radio és a One TV tulajdonosa,
- Smash Communications Limited – Smash Radio és a Smash TV tulajdonosa.

¹⁰⁷ A Médiahatóság weboldalán található utalás ún. miniszteri műsorszolgáltatásra (*ministerial broadcast*) nézve is, melyek az ismertető szerint a médiatörvénnyel összhangban tehetők közzé, a törvény azonban kifejezetten ide vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, <http://www.ba-malta.org/political-broadcast>.

¹⁰⁸ Forrás: Broadcasting Authority: Consultation Document: Media Concentration <http://www.ba-malta.org/media-concentration>, 2008.06.30.

Mindez a korlátozás nem vonatkozik a kormányra, amelynek tulajdonában, irányítása, illetőleg szerkesztői felelőssége alatt bármennyi műsorszolgáltató állhat, azonban kizárólag a közszolgálati műsorszolgáltatásra kijelölt társaságon (PBS Ltd.) keresztül. Jelenleg a PBS tulajdonában 1 televíziós műsorszolgáltató (TVM), valamint 3 rádiós műsorszolgáltató (Radju Malta, Radju Parlament, Magic Radio) áll, valamint szerkesztői felelőssége van az oktatási minisztérium¹⁰⁹ által működtetett oktatási csatorna vonatkozásában (Education 22).

A hatályos szabályozást sok kritika éri, amelyek szerint a szigorú szabályok indokolatlanul korlátozzák a véleménynyilvánítás szabadságát, s nem teszik lehetővé például azt sem, hogy egy társaság több, eltérő zenei stílusokra építő zenei rádióadót üzemeltessen. A digitális földfelszíni és digitális kábeltelevíziós műsorterjesztés elindításával a korlátozásokat a rendelkezésre álló erőforrások szűkössége sem igazolja.

A Médiahatóság ezt belátva 2008. júniusában iparági konzultációra bocsátotta¹¹⁰ a médiatörvény 10. cikk (6) bek. tervezett módosítását, amely szerint a szigorú korlátozás csak az általános tematikájú rádiós és televíziós csatornák, valamint hírcsatornák tekintetében maradna fenn. A tematikus csatornák tekintetében – a hírcsatornákat kivéve – a tervezet szerint egy személy, szervezet, ideértve a PBS Ltd.-t is, befolyása alatt maximum 6 rádiós és/vagy 3 televíziós csatorna állhat.

Ezek a tulajdoni korlátozások nem érvényesülnek ugyanakkor a kábeltelevíziós (illetőleg földfelszíni digitális televíziós) szolgáltató saját csatornáinak vonatkozásában, amelyek száma gyakorlatilag nincs korlátozva. Kimondottan nincs rögzítve mentességük, azonban ez következik abból, hogy a rendelkezés jogszabály-szerkesztésileg a médiatörvény műsorszolgáltatási engedélyekről szóló III. részében található, s lényegében azt zárja ki, hogy az engedély jogosultja újabb engedélyhez jusson – ezeknek a csatornáknak az engedélyezése azonban nem a médiatörvény rendelkezései alapján történik.

b. A beavatkozás módja

A Médiahatóság a médiatörvény 10. cikk (6) bek.-ben foglalt korlátozást elsősorban természetesen úgy érvényesíti, hogy a meghatározott korláton felül újabb engedélyt az adott szervezet részére nem bocsát ki. Maga a korlátozás is törvény-szerkesztésileg a műsorszolgáltatási engedélyekről szóló 10. cikkben kapott helyt.

A médiatörvénynek az engedély kibocsátásánál vizsgálandó szempontok felsorolását tartalmazó 11. cikke külön kiemeli, hogy az engedély kibocsátásával nem alakulhat ki egy csatorna vagy csatornák egy csoportja javára monopólium vagy személyek kisebb csoportjának ehhez hasonló helyzete [11. cikk (1) bek. d) pont].

Annak érdekében, hogy az engedélyek kibocsátását követően se alakulhasson ki monopóliumhelyzet, illetve a médiatörvény által tiltott koncentráció, a médiatörvény 16. cikk (1) bek.-ben foglaltak szerint az alábbi aktusok csak a Médiahatóság előzetes írásbeli – egyébként jogos ok nélkül nem megtagadható – egyetértésével hajthatók végre:

¹⁰⁹ Ministry of Education, Culture, Youth and Sport, <http://www.education.gov.mt/>

¹¹⁰ Broadcasting Authority: Consultation Document: Media Concentration [http://www.ba-malta.org/media-concentration, 2008.06.30.](http://www.ba-malta.org/media-concentration,2008.06.30.)

- a műsorszórási engedély átruházása,
  - a műsorszórási engedéllyel rendelkező cég üzletrészenek/részvényeinek átruházása,
  - a műsorszórási engedéllyel rendelkező cég feletti hatékony ellenőrzés (*effective control*) átruházása,
  - a műsorszolgáltató feletti vezetői irányítás (*managerial control*) átadása az engedély jogosultja által más személy számára,
  - a műsorszolgáltatási engedéllyel rendelkező cég tényleges tulajdonának (*beneficial ownership*) átruházása,
- a műsorszolgáltatási engedéllyel rendelkező cégek egyesülése.

Azon műsorszolgáltatók esetében, amelyek a médiatörvény 16A. cikk (a) – (b) pontja alapján nem tartoznak a Médiahatóság engedélyezési hatáskörébe, a fenti feladatokat a vezeték nélküli távközlésért felelős miniszter, illetőleg műsorszolgáltatást engedélyező más személy látja el.

A médiatörvény 5. számú melléklete a 10. cikk (6) bek. a) pontja, illetőleg a 16. cikk rendelkezéseinek megsértését egyaránt a Médiahatóság által elbírálandó, pénzbírsággal sújtandó szabálysértések közé sorolja.

c. *A diagonális és vertikális koncentráció szabályozása, különös versenyjogi rendelkezések*

A máltai jogban a diagonális, illetve vertikális koncentrációt korlátozó különrendelkezések nem lelhetők fel.

A máltai versenytörvénynek¹¹¹ nincsenek a médiára vonatkozó különös rendelkezései.

---

¹¹¹ Competition Act, Cap. 379

VI. A kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozása

1. A műsorszolgáltatókra kirótt sajátos közterhek, mértékük, meghatározásuk módja, felhasználásuk

A műsorszolgáltatók díjfizetési kötelezettségének alapját a médiatörvény 14. cikke fekteti le, amikor kimondja, hogy a műsorszórási engedély kiadásakor vagy megújításakor, valamint – ahol a médiatörvény alapján hozott szabályok így rendelkeznek – a szabályozás által meghatározott időben az engedélyért vagy megújításáért folyamodó személynek a szabályozás által meghatározott összeget kell fizetnie. Lehetőség van arra, hogy különböző engedélyekre, azok természetére, feltételeire, korlátaira és tartamára tekintettel különböző rendelkezéseket alkalmazzanak.

A Médiatörvény 1. számú mellékletének¹¹² 1. bekezdés c) pontja a műsorszolgáltatási engedély kötelező tartalmi elemévé teszi annak meghatározását, hogy az engedély jogosultjától milyen feltételek mellett (az engedély kiadásakor vagy az engedélyben meghatározott későbbi időpontokban) követelhető az ott meghatározott összegű műsorszolgáltatási díj megfizetése.

Rádiós műsorszolgáltatás vonatkozásában a Médiatörvény 4. számú mellékletének¹¹³ D. fejezetében kerültek meghatározásra műsorszolgáltató által fizetendő díjak. Mind az országos, mind a helyi rádiós szolgáltatási engedély igénylője köteles megfizetni a kérelem benyújtásának egyszeri díját, amely országos rádió esetén jelenleg 5823 euro, helyi rádió esetén 116 euro összeg. Ezen összeg akkor sem jár vissza a kérelmezőnek, ha az engedélyt végül nem kapja meg.

Emellett az engedély kiadása esetén a jogosult éves műsorszolgáltatási díjat köteles fizetni, amelynek összege országos rádió esetén 11646 euro, helyi rádió esetén 349 euro. Helyi rádióadóra rövid időtartamra – pl. egy esemény idejére, turisztikai szezonra – is lehet engedélyt szerezni, ez esetben a fizetendő díj 116 euro alkalmanként.

A médiatörvény 35. cikk (1) bek. e) pontjában foglaltak alapján ennek meghatározása a Médiahatóság, a kulturális, valamint a vezetékek nélküli távközlésért felelős miniszter együttes szabályozási hatáskörébe tartozik, ilyen tárgyú rendelet azonban nem született. A szabályozás megszületéséig a 4. számú melléklet az irányadó, azonban ennek kifejezetten televíziókra vonatkozó rendelkezése nincsen.

A médiatörvény 24. cikk (1) bek. a) pontjában foglaltak szerint a 14. cikk (1) bek. alapján a műsorszórási engedélyekből befolyt bevételek a Médiahatóság jövedelmét képezik, amelyet 25. cikkben foglaltak szerint működési költségeire fordíthat.

---

¹¹² First Schedule, Purposes for which Provision is to be Made in Licences and Contracts for the Provision of Broadcasting Services

¹¹³ Forth Schedule

2. A reklámszabályozás sajátosságai

a. A reklámszabályozás rendszere

Máltának általános jellegű reklámtörvénye nincsen. A fogyasztói ügyekről szóló törvény¹¹⁴ VII. része tartalmaz ágazat-független rendelkezéseket a tisztességtelen piaci magatartásokra – így a megtévesztő reklámokra – nézve.

A sugárzott médiára vonatkozó reklámszabályozás egyrésről a Médiatörvény 3. számú mellékletét képező Reklámszabályzat, valamint a Médiatörvény egyes kiegészítő rendeleteiben foglalt, a Médiahatóság által kiadott követelményekben található. Ilyen külön rendeletben foglalt követelmények vonatkoznak a kiskorúakat célzó reklámokra,¹¹⁵ a tetováló szolgáltatások,¹¹⁶ az alkoholos italok,¹¹⁷ a szerencsejátékok,¹¹⁸ a gyógyászati termékek és a gyógykezelések¹¹⁹ és a nyilvános adománygyűjtések¹²⁰ reklámozására.

A Médiahatóság emellett nem kötelező jellegű irányelvek révén is megpróbálja a piaci szereplők reklámozási gyakorlatát befolyásolni. Ilyen irányelvek léteznek a gyógyszerek, a gyógykezelések, az étrendkiegészítők,¹²¹ illetőleg a pénzügyi termékek és szolgáltatások¹²² reklámozása vonatkozásában.

b. A reklámtartalom- és reklámidő-szabályozása, önszabályozási megoldások

A Reklámszabályzat gyakorlatilag szó szerint átveszi a 89/552/EK Irányelv IV. fejezetének rendelkezéseit.

Az Irányelvben foglaltakhoz képest máltai sajátosságnak tekinthető a Szabályzat politikai természetű reklámok tilalmát kimondó rendelkezése [1. cikk f) pont]. Ilyen hirdetéseket csak a Médiahatóság által jóváhagyott politikai összeállítások részeként lehet közzétenni.

A Szabályzat rendelkezései a reklámok elhelyezésére, időtartamra, arányára vonatkozó – az Irányelv 11. és 18. cikkének rendelkezéseit átvevő – szabályok (10–14. cikk, 24–28. cikk) kivételével a rádiós szolgáltatásokra is megfelelően irányadóak.

Önszabályozási megoldásokra vagy arra nézve, hogy ezek létrehozásának szükségessége felmerült volna, adatok egyelőre nem lelhetők fel, ennek vélhető az az oka, hogy a

¹¹⁴ Consumer Affairs Act, Cap. 378

¹¹⁵ Subsidiary legislation 350.05, LN 160/2000 – Broadcasting Code for the Protection of Minors

¹¹⁶ Subsidiary legislation 350.23, GN 266/ 2007 – Requirements as to advertisements methods of advertising and directions applicable to tattoo advertising

¹¹⁷ Subsidiary legislation 350.24, GN 267/ 2007 – Requirements as to advertisements methods of advertising and directions applicable to alcoholic drink advertising, sponsorship and teleshopping

¹¹⁸ Subsidiary legislation 350.25, GN 407/ 2007 – Requirements as to advertisements methods of advertising and directions applicable to gambling advertisements

¹¹⁹ Subsidiary legislation 350.30, GN 88/2008 – Requirements as to standards and practice on programmes involving the participation of certain health professionals in the broadcasting media and requirements as to advertisements and requirements as to advertisements methods of advertising and directions applicable to medicinal products and treatments

¹²⁰ Subsidiary legislation 350.31, GN 1105/ 2008 Requirements as to standards and practice as to advertisements, methods of advertising and directions on public collections on the broadcasting media

¹²¹ Advertising concerning Medicines, Treatments, Health Claims, Nutrition and Dietary Supplements

¹²² Advertising of Financial Services and Products, elérhetőség: <http://www.ba-malta.org/codes-guidelines-policies>

Médiahatóság szabályozási, irányelv kibocsátási jogkörénél fogva meglehetősen részletesen szabályozza a felmerült kérdéseket.

c. A társadalmi célú reklámokra, a közérdekű közleményekre, a politikai hirdetésekre vonatkozó rendelkezések

Társadalmi célú reklámok, közérdekű közlemények

A médiatörvény a társadalmi célú hirdetésekről csak annyiban rendelkezik, hogy a 19. cikk (8) bek. a) pontjában foglaltak szerint a jótékony célú szervezetek szükségleteire, céljaira történő figyelem felhívást tartalmazó anyagokat kivonja a 19. cikk (6) bek.-ben foglalt azon tilalom alól, amely szerint a reklámokon kívül semmilyen más olyan anyagot nem tartalmazhatnak a programok, amelyről alaposan feltételezhető, hogy fizetségért vagy más anyagi ellenszolgáltatásért cserébe tettek közzé.

A Reklámszabályzat 26. pontjában foglaltak szerint az ingyenesen közzétett közérdekű közlemények és jótékonyági felhívások nem tekintendők reklámnak a reklámidő számítása szempontjából.

Politikai hirdetések

A Reklámszabályzat 1. cikk f) pontjában foglalt rendelkezés kifejezetten kimondja a politikai természetű hirdetések sugárzásának tilalmát kivéve, ha azok a Médiahatóság által jóváhagyott politikai műsorterv részét képezik.¹²³

3. Szponzoráció, termékelhelyezés szabályozása

A szponzorációra vonatkozóan a médiatörvény 19. cikk (7) bek.-e, valamint Reklámszabályzat 20-23. pontja tartalmaz rendelkezéseket, amelyek lényegében megegyeznek a 97/36/EK irányelvvel módosított a 89/552/EGK irányelvben foglalt rendelkezésekkel, annyi különbséggel, hogy médiatörvény rendelkezései a rádiós műsorszolgáltatásra nézve is irányadóak.

Tekintettel arra, hogy 2007/65/EK irányelv átültetésére még nem került sor, termékelhelyezésre vonatkozó rendelkezések a máltai jogban nem találhatók.

4. Támogatási és újraelosztó rendszerek

A kereskedelmi rádió- és televízióadókat közszolgálati kötelezettségek nem terhelik, így semmilyen formában sem részesülnek állami támogatásban.

A közszolgálati műsorszolgáltató – PBS Ltd. – a kormánnyal kötött megállapodás alapján, az abban foglalt műsorok elkészítésére vonatkozóan célzott támogatásban részesül, egyébként működési költségeit a kereskedelmi műsorszolgáltatókhoz hasonlóan hirdetési és szponzorációs bevételekből kell előteremtenie.¹²⁴

¹²³ Bővebben ld. 1. rész b. pont.

¹²⁴ Bővebben ld. 7. rész.

VII. Köszolgáltatás

1. A közszolgálati feladatok listája

A jelenleg a máltai média szereplői közül közszolgálati kötelezettségek csak az állami tulajdonú PBS Ltd. közszolgálati műsorszolgáltatót terhelik.¹²⁵ A közszolgálati műsorszolgáltatót terhelő kötelezettségek közül megkülönböztetnek ún. alapvető közszolgálati kötelezettségeket (*Core Public Service Obligations – CPSO*) és ún. tágabb értelemben vett közszolgálati kötelezettségeket (*Extended Public Service Obligations – EPSO*).

A PBS alapvető közszolgálati kötelezettségei körébe az alábbiak tartoznak:

1. hírműsorok sugárzása napi rendszerességgel máltai nyelven – amelyek közül legalább egyet a hallássérültek számára is követhető módon kell elkészíteni –, valamint legalább napi egyszer televíziós hírműsor sugárzása angol nyelven.¹²⁶ A fő hírműsorban – amely nem lehet rövidebb 20 percnél – a helyi és nemzetközi hírekről is be kell számolnia;
2. a PBS által működtetett rádióadók közül legalább egynek hírműsorokat kell sugározni napi rendszerességgel, ezek közül legalább egyet angol nyelven;
3. napi rendszerességgel sporthíreket, legalább hetente egyszer sportműsort kell sugározni, amelyben beszámol az aktuális helyi sporteseményekről;
4. olyan programok sugárzása, amelyek az alkotmány vagy egyéb jogszabály a PBS kötelezettségévé teszik;
5. parlamenti ülések televíziós közvetítése.

Az alapvető közszolgálati kötelezettségek körébe tartozó műsorokat a kormány közvetlenül nem támogatja, a PBS-nek ezeket a reklámbevételeiből kell finanszíroznia.

A **tágabb értelemben vett közszolgálati kötelezettségek** körébe azon műsorok tartoznak, melyek kulturális, társadalmi, ismeretterjesztő funkciójuk miatt fontosak a társadalom fejlődése szempontjából, továbbá amelyek lehetőséget biztosítanak a televíziós megjelenésre olyan társadalmi csoportok számára, amelyeknek egyébként erre nem lenne módjuk, így:

1. a kormány által időről időre meghatározott, nemzeti jellegű események sugárzása;
2. a parlamenti ülések rádiós közvetítése;
3. a közérdekű bejelentések sugárzása;
4. az aktuális témákat feldolgozó programok, valamint társadalmi, kulturális, ismeretterjesztő, gazdasági, környezeti, ipari és politikai természetű témákat tárgyaló vitaműsorok, beszélgetős műsorok sugárzása;
5. vallási témájú műsorok sugárzása, vasárnapi mise és vallási ünnepek közvetítése;
6. gyermekeknek szóló műsorok sugárzása;

¹²⁵ A tervezett változásokról, a GIO (*general interest objective*, közérdekű) televíziós csatornák (közműsorszolgáltatók) kategóriájának bevezetéséről ld. 8. fejezet.

¹²⁶ Megj.: ez a gyakorlatban a BBC News átvételét jelenti.

7. máltai nyelvű – különösen az eredeti, máltai nyelven íródott – drámai művek sugárzása;
8. kulturális természetű, különösképpen a máltai nyelvet, örökséget, történelmet, kultúrát tükröző, továbbá klasszikus zenei programok sugárzása
9. Gozo szigetére fókuszáló, az ottani életet, társadalmat, kultúrát megjelenítő programok sugárzása;
10. a külföldön élő máltai közösségekre fókuszáló programok sugárzása;
11. általános információs programok sugárzása;
12. oktató, ismeretterjesztő műsorok sugárzása.

2. A közszolgálati feladatok részletes meghatározásának módja

A közszolgálati feladatok felsorolását a kormány mint a PBS Ltd. közszolgálati műsorszolgáltató tulajdonosa által kibocsátott – az információtechnológiáért és befektetésekért, valamint a turizmusért és kultúráért felelős miniszterek által jegyzett –, a társaság működésére, a közszolgálati feladatok ellátására, finanszírozására vonatkozó alapvető irányelveket lefektető Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy¹²⁷ tartalmazza. A felsorolást finomítja a közszolgálati feladatok ellátása tárgyában a kormány és a PBS Ltd. között 5 évente – legutoljára 2006-ban – megkötött megállapodás,¹²⁸ amely a tágabb értelemben vett közszolgálati feladatok körét az információs társadalom fejlődését elősegítő programokkal.¹²⁹

Lehetőség van arra is, hogy a megállapodás hatálya alatt a kormány a közszolgálati feladatok körét tovább növelje. Ezen esetben az új feladat – kiegészítő szolgáltatás – ellátására először a PBS Ltd-től kell ajánlatot kérnie. Amennyiben az ajánlatot a kormány elfogadja, a felek közötti megállapodás ennek megfelelően módosul. Amennyiben a PBS Ltd. nem tesz ajánlatot vagy a kormány azt nem fogadja el, a kívánt kiegészítő szolgáltatással más műsorszolgáltató is megbízható.¹³⁰

A Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy meghatározza a közszolgálati műsorszolgáltatók esetében a közszolgálati és kereskedelmi műsorok kívánatos arányát. Ennek alapján a közszolgálati műsorok részére a TVM televízió esetén a műsoridő 50-55%-át, a Radju Malta rádió esetén 55-60%-át kell fenntartani, amelyből kb. 1/3 az alapvető, 2/3 a tágabb értelemben vett közszolgálati műsorok aránya.

3. A feladatellátás finanszírozásának forrásai, a források hozzárendelésének módja

A kormány a tágabb értelemben vett közszolgálati műsorokat – azokat tehát, melyek a társadalom fejlődése szempontjából valamilyen okból fontossággal bírnak, előállításuk

¹²⁷ National Broadcasting Policy 2004., http://www.ba-malta.org/dig_terrestrial

¹²⁸ Agreement between the Ministry for Tourism and Culture and PBS Ltd., http://www.ba-malta.org/dig_terrestrial, a továbbiakban: megállapodás.

¹²⁹ Ld. megállapodás 2/k) pont.

¹³⁰ Ld. megállapodás 4. pont.

azonban gazdaságilag nem kifizetődő – lényegében megrendeli a tulajdonában álló PBS Ltd. közszolgálati műsorszolgáltatótól és azok éves költségét a felek közötti megállapodásban foglaltak szerint 4 részletben, negyedévente előre megfizeti.

A PBS Ltd. a Kormány által megrendelt közszolgálati feladatokat, a kapott támogatás felhasználását érintően évente köteles auditált beszámolót benyújtani, amennyiben pedig a támogatás összege a ténylegesen felmerült költségek összegét meghaladja, köteles a különbséget visszafizetni.

Az éves támogatás összegét a felek az adott periódus kezdetét legalább három hónappal megelőzően megállapodásban rendezik.

A PBS Ltd. közszolgálati feladatait érintően köteles elkülönített és részletes könyvelést végezni, amelyről a kormány beszámolót kérhet, illetve azt az általa kijelölt személlyel megvizsgálhatja.¹³¹

A közszolgálati műsorok közvetlen finanszírozásán felül a PBS Ltd. egyéb állami támogatásban nem részesül, további működési költségeit a kereskedelmi műsorszolgáltatókhoz hasonlóan hirdetési és szponzorációs bevételekből kell előteremtenie. A Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy emellett elvárásként rögzíti, hogy a közszolgálati csatorna ne csak minőségben, de nézettségben/hallgatottságban is az első legyen. Ennek oka – azon felül, hogy csak így biztosítható a megfelelő mennyiségű hirdetési bevétel – az, hogy nézettség/hallgatottság hiányában nem képes célját, a köz szolgálatát teljesíteni. Ezen elvárás egyébként a TVM televíziós csatorna esetében jelenleg teljesül is.

4. A közszolgálati intézményrendszer

a. A közszolgálati műsorszolgáltatók / műsorszolgáltatások meghatározásának és módosításának módja

A közszolgálati műsorszolgáltatás elvi alapjait a médiatörvény 2. számú mellékletét képező Nemzeti Műsorszolgáltatási Terv¹³² fekteti le.¹³³ Az ebben foglalt meghatározás szerint a máltai közmédia a Public Broadcasting Services Ltd. (PBS Ltd.) által működtetett egy televíziós és két rádiócsatornát, valamint a kábelen terjesztett közösségi és oktatási csatornákat foglalja magában. A közösségi csatornát (*community channel*) a Terv 2. cikk (2) bek.-ben foglaltak szerint – közvetve vagy közvetlenül – a Médiahatóság működteti, míg az oktatási csatorna (*educational channel*) az oktatási minisztériumhoz kapcsolódik. A Terv 7. pontjában foglaltak szerint a rendelkezésre álló 10 országos rádiózásra szolgáló FM frekvenciából kettőt közszolgálati rádióadók számára kell fenntartani.

A kialakult tényleges helyzet a 2000 óta nem módosított Nemzeti Műsorszolgáltatási Tervben foglaltaktól több ponton is eltér. A közszolgálati műsorszolgáltatási rendszer felépítését valójában a PBS Ltd. tulajdonosaként a kormány határozza meg az általa

¹³¹ Ld. megállapodás 10-12. pont.

¹³² Second Schedule, National Broadcasting Plan.

¹³³ Médiatörvény 2. sz. melléklet 16-19. pont.

kibocsátott Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy (*National Broadcasting Policy*) alapján, a PBS Ltd.-vel kötött műsorszolgáltatási szerződés keretében.

Jelenleg a PBS Ltd. egy, elsődlegesen analóg földfelszíni sugárzással terjesztett közszolgálati televízióadót (TVM) és 3 országos analóg földfelszíni sugárzással terjesztett rádióadót (Radju Malta, Radio Magic, Radju Maltin Biss) működtet.

Emellett a közszolgálati műsorszolgáltatók körébe sorolják az oktatási minisztérium által működtetett – a Nemzeti Műsorszolgáltatási Tervben is megemlített – Education 22 televíziós csatornát, valamint az Máltai Egyetem által működtetett Campus FM helyi rádióadót. A meghatározott közösségi televíziós csatorna (Channel 12) jelenleg nem működik.

b. A közszolgáltatás felügyelete

Felügyelet

A Médiahatóságnak a médiatörvény 13. cikk (2) bek.-ben meghatározott általános tartalomfelügyeleti hatásköre, illetve a műsorrendekre vonatkozó, a 23. cikkben szabályozott előzetes jóváhagyási hatásköre a közszolgálati műsorszolgáltatókra is kiterjed. Ezen utóbbi esetben – a kereskedelmi adóktól eltérően – a Médiahatóság sem adhat mentesítést a törvényi kötelezettségek alól.

Emellett a kormány szerződésszegésre hivatkozással közvetlenül is felléphet a PBS Ltd.-vel szemben, amennyiben a köztük létrejött közszolgálati műsorszolgáltatási szerződés rendelkezései nem tartja be. A szerződés 15. pontjában foglaltak szerint a felek a szerződésből eredő jogvitáikat először megkísérlik tárgyalásos úton, illetve mediátor igénybevételel rendezni, ennek eredménytelensége esetén az ügyet választottbíróhoz eljuttatják döntéshozatalra.

Civil ellenőrzés

A közszolgálati műsorszolgáltatás tekintetében jelenleg intézményesített civil ellenőrzés nem érvényesül.

Függetlenség

A médiatörvény mellékletét képező Nemzeti Műsorszolgáltatási Terv 1. cikk b) pontja elvi kívánalomként rögzíti, hogy a közszolgálati műsorszolgáltató szerkesztői szempontból, illetve amennyire csak lehetséges gazdasági és szabályozási szempontból is maradjon független a kormánytól. Mindezt a Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy is rögzíti, ennek garanciarendszere azonban részletesen nem került kidolgozásra.

c. A közszolgálati műsorszolgáltató vezetését ellátó szervek

A közszolgálati műsorszolgáltatásért felelős PBS Ltd.-t a többi, azonos cégformájú gazdasági társasághoz hasonlóan igazgatóság (*Board of Directors*) irányítja, melynek tagjait a tulajdonos, jelen esetben a kormány nevezi ki.

Az elsősorban üzleti szempontokat szem előtt tartó igazgatóság ellensúlyozása, a műsortartalmakhoz fűződő érdekek képviselete érdekében a Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy rendelkezik a PBS Ltd.-n belül egy szerkesztői testület (*Editorial Board*) felállításáról. A testület feladata annak biztosítása, hogy a hír- és egyéb műsorok tekintetében a PBS teljesítse közszolgálati kötelezettségeit. Ennek keretében felügyeli az igazgatóság által a hírműsorok tekintetében lefektetett policy gyakorlati megvalósítását, felel a sugárzott – akár belső készítésű, akár külső műsorkészítőtől származó – programok minőségéért és tartalmáért, értékeli és az igazgatóság elé terjeszti a műsorkészítők által előterjesztett javaslatokat.

A szerkesztői testület 3 szavazati joggal rendelkező, a PBS Ltd. működéséért felelős miniszter által kinevezett tagból, valamint 3 szavazati joggal nem rendelkező tagból – a vezérigazgatóból (*Chief Executive Officer*), a programigazgatóból (*Programmes Manager*) és a hírigazgatóból (*News Manager*) – áll. Bár a Nemzeti Műsorszolgáltatási Policy rögzíti a kívánalmat, hogy a miniszter lehetőleg szakmailag kompetens, pártatlan döntések meghozatalára képes személyeket nevezzen ki, a kormányzati befolyás nyilvánvaló.

VIII. Műsorterjesztés, új technológiák szabályozása

1. A műsorterjesztőket terhelő továbbítási kötelezettségek

Általános jelleggel valamennyi műsorterjesztő vonatkozásában érvényesülő továbbítási (*must carry*) kötelezettséget fogalmaz meg a médiatörvény 40. cikke, amelynek értelmében valamennyi, kábeltelevíziós rendszer működtetésére vagy más, televíziós szolgáltatások továbbítására szolgáló rendszer működtetésére engedéllyel rendelkező személyt továbbítási kötelezettség terhel – a kizárólagosan televíziós vásárlásra szakosodott csatornákon kívül – valamennyi Máltán engedélyezett, analóg földfelszíni sugárzással terjesztett, szabad vételű televíziós csatorna tekintetében. A gyakorlatban ez a továbbítási kötelezettség jelenleg négy – egy közszolgálati és három kereskedelmi – televíziós csatornára vonatkozik és két kereskedelmi műsorterjesztőt – az egyetlen kábeltelevíziós (Melita Cable Plc.) és az egyetlen digitális földfelszíni televíziós (GO Plc.) műsorterjesztő szolgáltatót – terheli. A vezetékek nélküli távközlésért felelős miniszter a továbbítandó csatornák körét rendeletében bővítheti.

A kábeltelevíziós rendelet a kábeltelevíziós szolgáltatók vonatkozásában egyrészt – a földfelszíni sugárzással terjesztett televíziós csatornák tekintetében – megerősíti [25. cikk (1) bek.], másrészt bővíti a médiatörvényben foglalt továbbítási kötelezettséget. A rendelet 25. cikkének (2) bek.-ben foglaltak alapján ugyanis a szolgáltató saját költségén, az alapsomag részeként köteles terjesztetni az oktatási csatornát (*Education Channel*), a közösségi csatornát (*Community Channel*), valamint egy időjárás- és információs csatornát (*weather and informations channel*). A rendelet 4. számú melléklete konkrétan megnevezi a továbbítási kötelezettség alá eső televíziós csatornákat, amelyek a következők:

- TVM, Super One, NET TV, Smash TV – helyi analóg csatornák,
- Community Channel, Education Channel, Weather/Information Channel – helyi kábeltelevíziós csatornák.

A továbbítási kötelezettség alá eső csatornák közül a közösségi csatorna jelenleg nem működik, ez azonban gyakorlati problémát nyilvánvalóan nem okoz, a 25. cikk (2) bek.-e kifejezetten rögzíti, hogy az oktatási és közösségi csatorna továbbításának kötelezettsége természetesen nem jelent egyben működtetési kötelezettséget az oktatási minisztérium, illetőleg a közszolgálati műsorszolgáltató oldaláról. Az időjárás/információs csatorna vonatkozásában a szolgáltató kötelezettsége kétirányú: egyrészt – amennyiben már létezik ilyen tematikájú csatorna – köteles azt továbbítani, másrészt – amennyiben még nem létezik – köteles azt saját maga szolgáltatni.

Az elektronikus hírközlési hálózatokra és szolgáltatásokról szóló rendelet¹³⁴ is előírja általános jelleggel [51. cikk (1) bek.], hogy a Hírközlési Hatóság ésszerű továbbítási (*must carry*) kötelezettséget róhat meghatározott rádiós és televíziós csatornák és szolgáltatások tekintetében arra az elektronikus hírközlési hálózat üzemeltetőre, amely végfelhasználóinak jelentős része ezt a hálózat használja elsődlegesen a rádiós és televíziós műsorszolgáltatások

¹³⁴ Subsidiary legislation 399.28, LN 412/2004, Electronic Communications Networks and Services (General) Regulations, 2004. szeptember 14.

elérésére. Ilyen kötelezettséget azonban csak közérdekből, arányosan és átlátható módon lehet kiróni és a Hírközlési Hatóság a rendelkezését időszakonként köteles felülvizsgálni.

2. A műsorterjesztők és a műsorszolgáltatók közötti kapcsolatok szabályozása

A kábeltelevíziós rendelet – az általános jellegű versenyjogi rendelkezéseken felül¹³⁵ – 25. cikkében és 4. számú mellékletében¹³⁶ tartalmaz rendelkezéseket a kábelszolgáltatót¹³⁷ a műsorszolgáltatók felé terhelő kötelezettségekről. Rögzíti, hogy az ott felsorolt, továbbítási kötelezettség alá eső csatornákat ellenszolgáltatás nélkül, saját költségére az alapsomag¹³⁸ részeként köteles továbbítani [25. cikk (2) bek.], az előfizetőitől ezek vételéhez szükséges átalakító készülékért külön díjat, letéti összeget nem kérhet el [4. számú melléklet 1. pont]. Az alapsomag többi elemét a rendelet nem határozza meg, viszont azon csak a Hírközlési Hatóság hozzájárulásával lehet jogi, elérhetőségi problémákra, illetve programszerkezetségi költségekre hivatkozással változtatni.

Az elektronikus hírközlési hálózatokra és szolgáltatásokról szóló rendelet előírja, hogy azoknak feltételes hozzáférési (előfizetési) digitális televíziós és rádiós szolgáltatóknak – az átvitel eszközétől függetlenül –, akiknek szolgáltatásától függ, hogy a műsorszolgáltatók a potenciális nézők, hallgatók bármely csoportját elérjék, kötelessége, hogy méltányos, ésszerű, nem diszkriminatív alapon, a közösségi versenyjog szabályainak megfelelően valamennyi műsorszolgáltató részére biztosítsák azokat a technikai szolgáltatásokat, amelyek révén a digitális átvitelrel sugárzott műsoraikat a szolgáltató által kezelt dekóderek segítségével az erre jogosult előfizetők elérhessék. [3. számú melléklet, 2. pont]

3. A multiplex-üzemeltető piacra lépése

A 2005 óta működő előfizetési digitális földfelszíni műsorszóró platform üzemeltetője, a GO Plc. a jogszabályilag rá rótt továbbítási kötelezettségeken felül maga dönt a multiplexre kerülő csatornákról, tehát erős multiplex szolgáltatónak tekinthető.

2010-re tervezik a szabad vételű (*free-to-air*) digitális televíziózás beindítását, melyet az erre kijelölt PBS Ltd. közszolgálati műsorszolgáltató fog üzemeltetni, a továbbítandó csatornákat azonban a Médiahatóság választja ki és határozza meg, itt tehát a gyenge multiplex modell fog érvényesülni.

4. A digitális átállás menetrendje

Digitális televíziózás

A digitális átállás kérdése 2003 végén merült fel először kormány szinten. 2004 júliusában a Versenyképességi és Távközlési Minisztérium (*Ministry for Competitiveness and*

¹³⁵ Kábeltelevíziós rendelet 8. cikk.

¹³⁶ Fourth Schedule, Broadcasting Obligations.

¹³⁷ A Melita kábelszolgáltató által kialakított műsorterjesztési és átviteli díjakra vonatkozó policy ld. <http://www.melita.com/Melita%20Cable%20Access%20Policy.pdf>

¹³⁸ Reception service tier

Communications) iparági egyeztetésre bocsátotta a tárgyban előkészített stratégiáját,¹³⁹ majd a konzultáció eredményeként a Hírközlési Hatósággal közösen közzétette a digitális televíziózást, harmadik generációs mobiltelefon-szolgáltatást és vezeték nélküli szélessávú hozzáférés érintő policyt és megvalósítási stratégiát tartalmazó dokumentumot.¹⁴⁰ Ebben már megjelölésre kerül a digitális átállás céldátuma: 2010. december 31-e. Emellett a digitális sugárzás beindítása érdekében előirányozza, hogy két frekvenciát a Hírközlési Hatóság pályázat útján adjon használatba két műsorterjesztő szolgáltató részére.

A Hírközlési Hatóság 2005 márciusában ki is írta a pályázatot,¹⁴¹ maelynek eredményeként 2005. május 11-én 8 éves frekvenciahasználati engedélyt adott ki a Multiplus Ltd.¹⁴² és a Maltacom Plc.¹⁴³ szolgáltatók részére,¹⁴⁴ amellyel Máltán elindult a digitális televíziózás, bár egyelőre csak előfizetéses formában.

A szabad vételű (*free-to-air*) földfelszíni digitális televíziózásra átállás vonatkozásában a Hírközlési Hatóság a Médiahatósággal közösen dolgozott ki egy stratégiai dokumentumot, melyet 2007 szeptemberében bocsátottak iparági egyeztetésre. A stratégia alapvetése az volt, hogy a szabad vételű multiplexen a közérdekű célokat (*general interest objectives, GIO*) szolgáló csatornák kapjanak helyet, ezek körébe a közszolgálati műsorszolgáltatókn kívül a bizonyos közszolgálati feladatokat is vállaló kereskedelmi műsorszolgáltatók tartoznak majd.

A konzultációs dokumentumra észrevételeket tett többek között a GO digitális és a Melita kábeltelevíziós szolgáltató, valamint közösen valamennyi, jelenleg analóg műsorszórással terjesztő műsorszolgáltató. A válaszadókkal személyes egyeztetéseket is folytattak.

Ennek eredményeként 2009 februárjára elkészült a „Közérdekű célokat szolgáló műsorszolgáltatásról szóló policy és stratégia” névre keresztelt, a digitális átállás menetrendjét,¹⁴⁵ a megvalósításához szükséges teendőkről szóló dokumentum, mely a következőket tartalmazza.¹⁴⁶

A szabad vételű digitális földfelszíni televíziózás elindításának – a digitális átállás megvalósításának – egyik előkérdése volt, hogy építsenek-e ki önálló hálózatot a közérdekű csatornák számára vagy a jelenleg működő digitális szolgáltatót terheljék továbbítási kötelezettséggel. Az egyeztetések eredményeként arra jutottak, hogy célszerűbb egy önálló hálózat (*General Interest Objective Network, GIO Network*) kiépítése, melyet a közszolgálati műsorszolgáltató (PBS Ltd.) fog üzemeltetni. Ezzel párhuzamosan megszűnnek a GO Plc. digitális földfelszíni műsorterjesztőt terhelő továbbítási kötelezettséget, kötelessége lesz viszont, hogy előfizetőinek olyan set-top-boxokat biztosítson, amelyek alkalmasak a GIO hálózat jeleinek vételére, átalakítására is.

¹³⁹ Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=496&pref=11>

¹⁴⁰ Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=565&pref=2>

¹⁴¹ Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=570&pref=11>

¹⁴² Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=780&pref=11>

¹⁴³ Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=781&pref=11>

¹⁴⁴ Megj.: A két szolgáltató – miután a Tisztességes Verseny Hivatala 2007. január 26. napján hozott, CCD/368/06 sz. döntésével jóváhagyta a Multiplus Ltd. felvásárlását a Maltacom Plc. által, azzal a feltétellel, ha az egyik engedélyről a felvásárló lemond – 2007-ben egyesült, jelenleg GO Plc. cégnév alatt folytatja tevékenységét.

¹⁴⁵ Megj.: A digitális átállás menetrendjét nem foglalták jogszabályba.

¹⁴⁶ A Policy and Strategy for Digital Broadcasting that meets General Interest Objectives, <http://www.mca.org.mt/newsroom/openarticle.asp?id=691>

A GIO hálózat részére 2 frekvenciát biztosítanak. Kezdetben csak az egyik kerül majd használatba vételre, melyen 6 csatorna kap majd helyet. A másik frekvenciát a később beindítandó HD adásoknak tartják fenn.

A digitális átállás megvalósításához szükséges lépéseket a következőképpen határozták meg:

1. szükséges jogszabályváltozások elfogadása
2. a GIO feltételrendszer kidolgozása
3. a hálózati infrastruktúra kiépítése
4. a GIO csatornák kiválasztása
5. a lakosság megfelelő tájékoztatása

A médiatörvény tervezett módosítása

A stratégia meghatározza a médiatörvény, valamint az annak mellékletét képező Nemzeti Műsorszolgáltatási Terv módosítására vonatkozó javaslatokat.

A tervezett szabályozás szerint a magáncsatornák kétféle engedélyhez juthatnak. Egyrésztől amennyiben megfelelnek a vonatkozó feltételeknek, úgy közérdekű műsorszolgáltatói (közműsorszolgáltatói) engedélyt kaphatnak, melynek kiadásával a Médiahatóság helyet biztosít számukra a GIO multiplexen. Ennek hiányában a műsorszolgáltató kereskedelmi műsorszolgáltatói engedélyt igényelhet. Ebben az esetben kérelmében meg kell jelölnie azt a műsorterjesztőt, akivel megállapodást kötött a terjesztésre, valamint a megállapodás részleteit, így az általa használt frekvenciát. Az engedélyeztetési eljárásnak többé nem lesz része az átviteli infrastruktúra vizsgálata. A kereskedelmi digitális földfelszíni műsorterjesztőt terhelő továbbítási kötelezettség meg fog szűnni.

Az új szabályozás lazítani fog a kereskedelmi műsorszolgáltatók tekintetében a médiatörvény 10. cikkének a tulajdonosi korlátozásra vonatkozó előírásán, s a jövőben nem csupán egy-egy országos – és emellett maximum egy távvásárlásra szakosodott – rádiós és televíziós műsorszolgáltató állhat egy társaság tulajdonában. Ezzel ellentétben egy tulajdonosnak csak egy GIO csatornája lehet, nem lesz tiltva azonban, hogy e mellé még kereskedelmi műsorszolgáltatási engedélyt is szerezzen.

A jelenlegi analóg műsorszórással terjesztő műsorszolgáltatóknak elsőbbségi joga lesz abban a tekintetben, hogy amennyiben vállalják a GIO feltételek teljesítését – de csak ebben az esetben –, a GIO multiplexen az ő helyük biztosított.

GIO feltételrendszer

A tervek szerint közérdekű műsorszolgáltatási engedély vonatkozhat általános tematikájú és szakosított csatornára is. Ezeknek a csatornáknak műsoridejük legalább 35%-ában közszolgálati jellegű műsorokat kell majd sugározniuk.

A tervezet szerint az alábbi – a későbbiekben részletesen kidolgozandó – értékelés szempontokat kell majd figyelembe venni az engedély kiadásakor:

- általánosságban: a közönség ízlésének, érdeklődésének teljes körét kiszolgáló minőségi programok;
- oktatási és kulturális programok;
- hírműsorok, aktuális témákat tárgyaló programok;

a demokratikus és plurális társadalom érdekeit szolgáló, átfogó és pontos tájékoztatást nyújtó információs szolgáltatások.

A Médiahatóság visszautasíthatja az engedély iránti kérelmet, ha az adott közérdekű célt egy másik csatorna műsorai már megfelelően lefedik, akkor is, ha még van rendelkezésre álló szabad hely a multiplexen.

A Médiahatóság folyamatosan figyelemmel fogja kísérni a csatornák műsorrendjét a feltételek teljesülésének ellenőrzése érdekében.

A 2009 februárjában közzétett stratégia a frekvencia átadásának időpontját a PBS részére 2009 első negyedévére, míg a hálózat kiépítését 2009 utolsó negyedévére irányozta elő. A tervek szerint 2009 második felére meg kellett volna valósulnia a médiatörvény megfelelő módosításának, a GIO feltételrendszer kidolgozásának. A csatornák kiválasztását követően 2009 utolsó negyedévére tették a sugárzás beindítását, 2009 második negyedévére az információs kampány beindítását.

Az analóg sugárzás lekapcsolási dátumaként 2010. december 31. került előírnyására.

A fenti menetrendből a médiatörvény módosítása biztosan nem valósult meg – így nyilván nem kerülhetett sor a csatornák kiválasztására sem. A céldátum tarthatósága kérdéses.

Digitális rádió

A Médiahatóságnak a digitális műsorszórással terjesztett rádiós műsorszolgáltatásokra vonatkozó engedélyezési jogosultsága mint külön rendelkezés – a szolgáltatás beindításának előkészítése körében – 2006-ben került bele a médiatörvénybe. (16B. cikk) A médiatörvény felhatalmazása alapján [16. cikk (2) bek.] a miniszterelnök a Médiahatósággal történő konzultációt követően 2007. október 1-jén kiadott rendeletében¹⁴⁷ határozta meg az engedélyezési eljárásra, az engedélyek tartalmára vonatkozó részletszabályokat.

Az első és egyetlen digitális rádiós hálózatüzemeltető a Digi B Network Limited 2006. március 22-én kapott 8 éves frekvenciahasználati engedélyt a Hírközlési Hatóságtól,¹⁴⁸ a tényleges működését 2008. október 1-jén kezdte meg.¹⁴⁹

A rádiós műsorszórással nem tervezik az analóg szolgáltatás lekapcsolását.

¹⁴⁷ Subsidiary Legislation 350.29., LN 199/2007, Digital Radio Broadcasting Regulations, a továbbiakban: digitális rádiós műsorszolgáltatásról szóló rendelet

¹⁴⁸ Ld. <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=866&pref=12>

¹⁴⁹ Ld. Médiahatóság 2008. évi jelentés, 3. pont, <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>

5. Az IPTV, mobiltelevíziózás, online tartalomszolgáltatás szabályozása

Jelenleg Máltán IPTV, illetőleg mobiltelevíziós szolgáltatás nem üzemel, ennek megfelelően külön jogszabályi rendelkezések sincsenek e tárgyban, ahogy kifejezetten az online tartalomszolgáltatásra vonatkozóan sem.

Források

Jogszabályok

Törvényi szintű szabályozás (*Primary legislation*):

- **Máltai Alkotmány** (Constitution of Malta, 1964. szeptember 21.)
- **Médiatörvény** (Broadcasting Act, Cap. 350, 1991. június 1.)
- **Sajtótörvény** (Press Act, Cap. 248., 1974. augusztus 23.)
- **Máltai Hírközlési Hatóságról szóló törvény** (Malta Communications Authority Act (Cap 418., 2000. augusztus 1.)
- **Elektronikus Hírközlés Szabályozásáról szóló törvény** (Electronic Communication (Regulation) Act, Cap 399, 1997. december 31.)
- **Rádiós Távközlésről szóló törvény** (Radiocommunications Act, Cap. 49., 1922. szeptember 25.)
- **Büntető Törvénykönyv** (Criminal Code, Cap. 9., 1854. június 10.)
- **Polgári Törvénykönyv** (Civil Code, Cap. 16., 1870. február 11.)
- **Versenytörvény** (Competition Act, Cap. 379., 1995. február 1.)
- **Fogyasztóvédelmi Törvény** (Consumer Affairs Act (Cap. 378., 1996. január 23.)

Rendeleti szintű szabályozás (*Subsidiary legislation*)

A médiatörvényhez kapcsolódó rendeleti szintű szabályozás:

- 350.01 Television Programmes (Classification Certificates) Regulations
- 350.02 Television Broadcasting Services (Antennae) Regulations
- 350.03 Radio Broadcasting Services (Master Antenna) Regulations
- 350.04 Broadcasting (Jurisdiction and European Co-Operation) Regulations
- 350.05 Broadcasting Code for the Protection of Minors
- 350.06 Code for the Investigation and Determination of Complaints
- 350.07 Special Administrative Procedure Regulations
- 350.08 Dubbing of Tapes Regulations
- 350.09 Fees payable on the Filing of Judicial Acts in connection with Appeals Regulations
- 350.10 Broadcasting Code on the Correct Use of the Maltese Language on the Broadcasting Media
- 350.11 Administrative Penalty (Revision) Order
- 350.12 Broadcasting Authority (Enforcement Powers) Regulations
- 350.13 Satellite Television Broadcasting Licence (Empowerment) Order

- 350.14 Requirements as to Standards and Practice applicable to News Bulletins and Current Affairs Programmes
- 350.15 Requirements as to Standards and Practice applicable to Participation in Media Programmes of Vulnerable Persons
- 350.16 Requirements as to Standards and Practice applicable to the Coverage of Tragedies in Broadcasting
- 350.17 Requirements as to Standards and Practice applicable to Disability and its Portrayal in the Broadcasting Media
- 350.18 Requirements as to Standards and Practice applicable to the Family Viewing and Listening
- 350.19 Requirements as to Standards and Practice applicable to Phone-ins in Programs aired on the Broadcasting Media
- 350.20 Requirements as to Standards and Practice applicable to Crawls and Captions in Television Programmes
- 350.21 Requirements as to Standards and Practice applicable to Various Types of Polls Broadcast on Radio and Television Services
- 350.22 Requirements as to Standards and Practice applicable to the Conduct of Competitions and the Award of Prizes [November 2008]
- 350.23 Requirements as to Advertisements, Methods of Advertising and Directions applicable to Tattoo Advertising
- 350.24 Requirements as to Advertisements, Methods of Advertising and Directions applicable to Alcoholic Drink Advertising, Sponsorship and Teleshopping
- 350.25 Requirements as to Advertisements, Methods of Advertising and Directions applicable to Gambling Advertisements
- 350.26 Requirements as to Standards and Practice on the Promotion of Racial Equality
- 350.27 Requirements as to Standards and Practice applicable to the Price of Telephone Calls and SMS's in the Broadcasting Media
- 350.28 Broadcasting (Short News Reporting) Regulations
- 350.29 Digital Radio Broadcasting Regulations
- 350.30 Participation of Health Professionals and Advertisements of Medicinal Products and Treatments
- 350.31 Requirements as to Standards and Practice as to Advertisements, Methods of Advertising and Directions on Public collections on the Broadcasting Media [December 2008]
- **Elektronikus Hírközlés Szabályozásáról szóló törvényhez kapcsolódó rendeleti szintű szabályozás:**
- 399.28 Electronic Communications Networks and Services (General) Regulations
- 399.24 Cable Systems (General) Regulations

Jogszabályok elérhetősége: <http://www2.justice.gov.mt/lom/home.asp>

Egyéb források

1. részhez:

- Kevin Aquilina: *Recent Case Law on Political Advertising* [<http://merlin.obs.coe.int/iris/2007/2/article28.en.html>; 2007.02.28.]
- alkotmánybíróságról: <http://judiciarymalta.gov.mt/constitutional-court>

2. részhez:

- Kevin Aquilina: *Proposed Amendments to the Broadcasting Act on Satellite Broadcasting*, [<http://merlin.obs.coe.int/iris/2009/4/article24.en.html>, 2009.04.24.]

3. részhez:

- Dr. Kevin Aquilina: *Television and Content Regulation: The Role of the Broadcasting Authority – a Local Perspective*, <http://www.ba-malta.org/annual-report-2008>, 2008.06.06.
- Kevin Aquilina: ECRI's Report, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/8/article27.en.html>, 2008.08.27.
- Kevin Aquilina: *Judgement on Incitement of Racial Hatred*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/6/article19.en.html>, 2008.06.19.

4. részhez:

- Consultation on the making of regulations entitled Broadcast Distribution Services Regulations and on amendments to the Cable Systems (General) Regulations, 2001 – Explanatory Memorandum, www.ba-malta.org/file.aspx?f=882

5. részhez:

- Broadcasting Authority: Consultation Document: Media Concentration <http://www.ba-malta.org/media-concentration>, 2008.06.30.
- K.U.Leuven, Jönköping International Business School, Central European University and Ernst & Young Consultancy Belgium: *Independent Study on Indicators for Media Pluralism in the Member States – Towards a Risk-based Approach, Country Reports, Malta* http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/study/malta.pdf, 2009.07.
- Kevin Aquilina, *Consultation Document on Media Concentration*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/9/article27.en.html>, 2009.09.27.

6. részhez:

- Kevin Aquilina: *Broadcasting Authority's Interpretation of the 20-Minute per Clock Hour of Advertising Rule: The Position of Short Programmes*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2008/10/article25.en.html>, 2008.10.25.
- Kevin Aquilina: *Transposition of the AVMS Directive*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2009/1/article27.en.html>, 2009.01.27.

7. részhez:

- National Broadcasting Policy 2004., http://www.ba-malta.org/dig_terrestrial
- Agreement between the Ministry for Tourism and Culture and PBS Ltd., http://www.ba-malta.org/dig_terrestrial

8. részhez:

- Policy and Implementation Strategy Regarding DTTV, 3G and BWA, <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=565&pref=11>, 2005.02.23.
- A Policy and Strategy for Digital Broadcasting that meets General Interest Objectives, <http://www.mca.org.mt/newsroom/openarticle.asp?id=691>, 2009.02.
- Kevin Aquilina: *Public Consultation on the Regulation of Broadcasting Content on Certain Electronic Communications Networks*, <http://merlin.obs.coe.int/iris/2009/5/article29.en.html>, 2009.05.29.
- Broadcasting Authority: Radio and Television Audience Assessment, October 2008 – September 2009 and July – September 2009, <http://www.ba-malta.org/prdetails?id=175>, 2009.12.03.

Egyéb:

Egyéb, a Médiahatóság által közzétett források:

- Éves beszámolók: http://www.ba-malta.org/annual_reports
- Politikai műsorok: <http://www.ba-malta.org/political-broadcast>

Hírközlési Hatóság által kiadott frekvenciahasználati engedélyek:

- Multiplus Ltd. licenz <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=780&pref=11>
- Maltacom Plc. engedély: <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=781&pref=11>
- Digi B Network Ltd. engedély: <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=866&pref=12>
- <http://www.mca.org.mt/infocentre/openarticle.asp?id=1152&pref=12>

Melita Cable Plc. Policy, <http://www.melita.com/Melita%20Cable%20Access%20Policy.pdf>